

RAPORTI I VLERESIMIT TE NDIKIMIT NE MJEDIS

Objekti: “RIJETËZIMI I KALLDRËMIT MESJETAR KRUJË-SARISALLTIK, BASHKIA KRUJË.”

INVESTITOR: **Bashkia Kruje**

Adresa **Kruje-Sarisalltik, Bashkia Kruje**

Percaktimi sipas legjislacionit ne fuqi:

Mbeshtetur ne Ligjin 12/2015 Per disa ndryshime ne Ligjin nr. 10440, date 07. 07. 2011 “Per Vleresimin e Ndikimit ne Mjedis”:

SipasVKM Nr.686,date:29.7.2015 “Per miratimin e rregullave, te pergjegjesive te afateve per zhvillimin e procedures se vleresimit te ndikimit ne mjedis dhe procedures se transferimit te vendimit e deklarates mjedisore”

Klasifikimi sipas Shtojces II "Projektet që I nënshtrohen Procedurës Paraprake të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis / Pika 10. Prodhime infrastrukturore / b) Projekte për zhvillime urbane, duke përfshirë dhe ndërtimin e qendrave tregtare dhe parkimet për makinat

Përgatitur nga:

Shoqeria “ERALD-G” sh.p.k

GEZIM ISLAMI

Administrator

Viti 2024

1. HYRJE

Raporti synon të japë një informacion të detajuar dhe të besueshëm lidhur me ndikimin mjedisor të projektit të propozuar në përdorimin e tokës, efektet lidhur me ndikimet në florën, faunën, burimet e ujit, emetimin e gazeve serë në atmosferë, shkarkimet në tokë, ujë, ndotjen akustike, si dhe çdo ndikim social ekonomik në punësimin lokal, përmirësimin e infrastrukturës dhe ndikimeve të tjera të rëndësishme mjedisore ose sociale, përfshin gjithashtu parashikimin dhe planifikimin e masave zbutëse të ndikimeve të projektit në mjedisin fizik dhe social me qëllim përmirësimin e cilësisë dhe qëndrueshmërisë së mjedisit nëpërmjet :

- Marrjes në konsideratë të çështjeve të mjedisit në fazën e përgatitjes së projektit.
- Shqyrtimit të alternativave të ndryshme brenda projektit.
- Të japë një gjendje sa më reale, nga pikëpamja e ndikimit të aktivitetit mbi mjedisin human.
- Analizën e faktorëve pozitive e negative mjedisore, percaktimin e masave zbutëse për reduktimin e ndikimeve negative.
- Nxjerrjes në dukje dhe vlerësimin cilësor të ndikimeve në mjedis të projektit.
- Propozime të masave zbutëse të ndikimit në projekt.

Mjedisi dhe mbrojtja e tij nuk është i rëndësishëm vetëm për njerëzit por është thelbësor dhe i nevojshëm për të gjitha qeniet në tokë. Njerëzit duhet të kuptojnë se si përdorimi i burimeve mjedisore dhe përfitimet që vijnë nga ato të mos dëmtohen por të jetë e mundur të përfitohet sot dhe në të ardhmen. Ndotja e mjedisit nënkupton shkarkimet e çdo lloji mbetje nga pjesë të materialeve të ndryshme në ujë, tokë, ajër e cila shkakton ose mund të shkaktojë probleme mjedisore të përkoheshme ose të përhershme në balancën ekologjike të tokës. Së bashku me zhvillimin e madh që është bërë në industri të ndryshme në mënyrë të ngjashme me të njëjtën shpejtësi është rritur edhe sasia e mbetjeve nga përdorimi i të mirave materiale. Mbetjet industriale dhe ato urbane të patrajtuara, emetimet e gazeve të dëmshëm në atmosferë, përdorimi i kimikateve të reja pa marrë parasysh dëmet që mund ti sjellin mjedisit kanë sjellë problemet mjedisore me të cilat ne përballlemi në ditët e sotme. Ndaj është e nevojshme që shoqëria të ndërjegjësohet për ta mbajtur sa më pastër mjedisin ku jetojmë duke marrë masat e duhura për trajtimin e mbetjeve si dhe emetimin e gazeve të dëmshëm në atmosferë që gjenerohen nga zhvillimi i aktiviteteve të ndryshme. Në mënyrë që të shmangen këto probleme njerëzimi duhet të mësojë se si të menaxhohen burimet natyrore në mënyrë të qëndrueshme. Qëndrueshmëria përfshin menaxhimin e gjithë përbërësve dhe burimeve natyrore e njerëzore me qëllim që të pasurohen me kalimin e kohës dhe të sigurohet një mirëqenie për të gjithë. Zhvillimi i qëndrueshëm nuk i pranon politikat të cilat çojnë në uljen e bazës prodhuese dhe lënë gjeneratat e ardhshme me prespektiva më të ulta (të varfëra) dhe/ose rreziqe më të mëdha se të tonat. Teknologjitë që kontribuojnë në zhvillimin e qëndrueshëm përfshijnë kontrollin e ndotjes, prodhimin e energjisë së riciklueshme, rikuperim burimesh dhe riciklim, menaxhim burimesh dhe kërkime shkencore. Vitet e fundit industria e ndërtimit në vendin tonë ka patur një zhvillim të madh. Kompanitë e ndërtimit në vendin tonë janë ndër subjektet e biznesit me më tepër fitim dhe që zhvillojnë një aktivitet të madh ekonomik. Vet sektori i ndërtimit në vendin tonë është një

nga shtyllat e ekonomisë shqiptare dhe numëron një numër të konsiderueshëm të punësuarish, në një kohë që kompanitë e ndërtimit sot janë ndër taksa-paguesit më të mëdhenj të arkës së shtetit. Aktiviteti/Projekti të cilin ne do të trajtojmë “Rikonstruksion I Rruges Kembesore Kruje - Sarisalltik”.Pra impakti mjedisor i referohet ndryshimit të mjedisit në këtë segment. Kemi dy tipe të impaktit mjedisor:

- Shterimi i burimeve
- Ndotja

Në mënyrë që të shmangen këto probleme njerëzimi duhet të mësoj se si të menaxhohen burimet natyrore në mënyrë të qëndrueshme.

2. QËLLIMI DHE KUADRI LIGJOR I VLERËSIMIT TË NDIKIMIT NË MJEDIS

2.1. Qëllimi i kryerjes së VNM-së

Synimi kryesor i kryerjes së Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis të një aktiviteti të propozuar është konsiderimi i çështjeve që lidhen me mjedisin fizik e social që në fazat më të hershme të tij. Në thelb të vlerësimit mjedisor të projektit qëndron evidentimi i pikëprerjeve të tij me legjislacionin në fuqi, vlerat natyrore që gjenden në zonën e projektit dhe si e sa do të ndikohen në rast të zbatimit të tij. Nëpërmjet identifikimit të ndikimeve të mundshme negative të zbatimit të tij në vlerat natyrore të zonës pritëse, që në fazën e projekt-idesë mund të merren masat e nevojshme për përmirësimet e duhura teknologjike, me qëllim zbutjen e ndikimeve dhe përshtatjen e tij me kapacitetin bartës të mjedisit.

Qëllimi i VNM është:

- Të japë informacion për vendimmarrësit për pasojat mjedisore të projektit të propozuar;
- Të promovojë zhvillimin miqësor dhe të qëndrueshëm me mjedisin duke identifikuar ndikimet e mundshme të një projekti dhe për të propozuar masat e nevojshme për përmirësimin dhe zvogëlimin e ndikimeve në mjedis.

Ky raport siguron një përmbledhje të të dhënave ekzistuese dhe informacion mbi kushtet e mjedisit ku propozohet të zbatohet projekti, duke përfshirë kushtet fizike, atmosferike, të burimeve ujore, biologjike, objektet social - kulturore dhe gjendjen social – ekonomike të zonës.

Vlerësimi i ndikimeve të mundshme në mjedisin fizik dhe social është kryer në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fuqi për këtë fazë të projektit (jo proceduriale).

2.2. Kuadri ligjor mbi të cilin është hartuar raporti

Proçesi i vlerësimit të ndikimit në mjedis për projekt-idenë e “Rikonstruksion I Rruges Kembesore Kruje - Sarisalltik” u bazua në një sërë aktesh ligjorë të cilët përcaktojnë rregulla dhe kërkesa konkrete teknike për mbrojtjen e përbërësve të caktuar të mjedisit, si:

- Ligji nr. 10463, datë 22.09.2011 “Për menaxhimin e integruar të mbetjeve”, i ndryshuar, i cili ka për qëllim të mbrojë mjedisin dhe shëndetin e njeriut, si dhe të sigurojë administrimin e duhur mjedisor të mbetjeve nëpërmjet menaxhimit të integruar të tyre;
- Ligji nr. 10431, datë 09.06.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”, i ndryshuar, Neni 25, i cili përcakton kërkesën për vlerësimin e ndikimit në mjedis, si pjesë e përgatitjeve për planifikimin e një projekti zhvillimi dhe para kërkimit të lejeve përkatëse të zhvillimit;
- Ligji nr. 10440, datë 07.07.2011 “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”, i ndryshuar, i cili përcakton dhe specifikon kërkesat për vlerësimin e ndikimit në mjedis, projektet që i nënshtrohen, përgjegjësitë e palëve në proces;
- Ligji nr. 9587, datë 20.07.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”, i ndryshuar, i cili kërkon ruajtjen dhe mbrojtjen e specieve biologjike dhe mbrojtjen e vlerave biologjike ku përfshihen edhe ekosistemet dhe habitatet;
- Ligji nr. 81/2017, “Për zonat e mbrojtura” përmes të cilit synohet të sigurohet mbrojtje e veçantë për përbërës të rëndësishëm të rezervave natyrore, të biodiversitetit dhe të natyrës, në tërësi, nëpërmjet krijimit të zonave të mbrojtura.
- Ligji nr. 162/2014 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis”, i cili ka për qëllim të përmirësojë shëndetin publik dhe të sigurojë një nivel të lartë të mbrojtjes së mjedisit, nëpërmjet integritit të çështjes së mbrojtjes së ajrit në politika të tjera, si dhe përcaktimit të kërkesave për pakësimin e shkarkimeve, monitorimin, vlerësimin, planet e cilësisë së ajrit, dhe për bashkëpunimin në nivel ndërkombëtar për këtë qëllim;
- Ligji nr. 9774, datë 12.07.2007 “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmës në mjedis” i ndryshuar, i cili përcakton kërkesat për mbrojtjen e mjedisit nga zhurma, mënyrën e shmangies dhe masat për parandalimin, reduktimin dhe zhdukjen e efekteve të dëmshme të ekspozimit ndaj tyre, përfshirë bezdinë nga zhurma;
- Ligji nr. 6/2018, datë 08.02.2018 Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin Nr. 111/2012 “Për menaxhimin e integruar të burimeve ujore”, i cili ndër të tjera ka si qëllim mbrojtjen e burimeve ujore nga ndotja.
- Ligji nr.9115, datë 24.7.2003 “Për trajtimin mjedisor të ujerave të ndotur”.
- VKM nr. 676, datë 20.12.2002 “Për shpalljen zonë e mbrojtur të monumenteve të natyrës shqiptare”, i cili përcakton monumentet natyrore në nivel qarku dhe rrethi që duhet të mbrohen nga veprimtaritë e ndryshme (duhet të evidentohet prania ose jo e tyre në zonën e projektit dhe masat që duhen marrë);
- VKM nr. 686, datë 29.07.2015 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM) dhe procedurës së transferimit të Vendimit e Deklaratës Mjedisore”;
- VKM nr. 177, datë 31.03.2005 “Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjedisve ujore pritëse”, i cili synon të parandalojë, të zvogëlojë dhe të shmangë ndotjen e mjedisve ujore pritëse nga substancat e rrezikshme, që shkarkohen në to përmes ujërave të ndotura, duke përcaktuar vlerat kufi për përbërësit e lejuar;

- VKM nr. 575, date 24.06.2015 “Per Miratimin e Kerkesave per menaxhimin e Mbetjeve Inerte”.
- Vendim nr. 229, date 23.04.2014 “Per Miratimin e Rregullave per Transferimin e Mbetjeve jo te Rrezikshme dhe Informacionit qe duhet te perfshihet ne dokumentin e transferimit”.
- Vendim nr. 371, date 11.06.2014 “Per Miratimin e Rregullave per Dorezimin e Mbetjeve te Rrezikshme dhe te dokumentin te Dorezimit te Tyre”.
- VKM nr. 95, datë 14.2.2018 Për disa ndryshime në VKM nr. 686, datë 29.7.2015, “Për miratimin e rregulloreve, afateve dhe procedurave të VNM”;
- Udhëzim Nr. 1, datë 19.02.2018 Për përcaktimin e kërkesave minimale për hartimin e planeve të veprimit për zhurmat;
- Udhëzim nr. 8, datë 27.11.2007, i Ministrisë së Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujrave dhe Ministrisë së Shëndetësisë “Mbi nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara”, i cili përcakton nivelet e zhurmave në mjedise të caktuara, të cilat duhet të mbahen parasysh gjatë zbatimit të projektit për segmentin e rrugës që kalon nëpër qendra të banuara ose pranë tyre;
- Vendim nr. 99, datë 18.02.2005 “Për miratimin e katalogut shqiptar të klasifikimit të mbetjeve” në të cilin kategorizohen tipet e mbetjeve dhe kriteret për klasifikimin e tyre;
- Rregullore nr. 1 datë 15.03.2006 “Për parandalimin e ndikimeve negative në shëndet e në mjedis të veprimtarive ndërtimore”, e cila përcakton masat që duhet të zbatohen nga personi fizik ose juridik që ushtron veprimtari ndërtuese për mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit nga ndikimet negative të saj.

2.3. Përcaktimi i çështjeve me rëndësi mjedisore

Për të përcaktuar çështjet që duhet të përfshiheshin në këtë raport ishte i domosdoshëm identifikimi paraprak i pikëprerjeve projekt-mjedis si në terma hapësinore e kohore, ashtu edhe në ato cilësore. Për këtë u analizua cikli i plotë i jetës së projektit. Nëpërmjet analizës së njëpasnjëshme të operacioneve ndërtimore dhe funksionimit të projektit, u evidentuan çështjet më të rëndësishme nga pikëpamja mjedisore, të cilat duhet të ishin pjesë e analizës së ndikimeve në këtë raport. Ndër çështjet më të rëndësishme, përfshirë edhe receptorët mjedisorë të evidentuar, veçohen:

- Statusi i zonës ku do të zbatohet projekti propozuar për sistemimin dhe asfaltimin.
- Vlerësimi i nivelit të zhurmave në zonat më të ekspozuara gjatë fazës së sistemimit dhe asfaltimit të rrugës;
- Menaxhimi i mbetjeve ndërtimore si mbetjet inerte (dhera, gurë, rërë), etj
- Menaxhimi mjedisor në fazën operacionale (ajër, ujëra), etj.

Në një gjykim profesional racional, këto janë elementët më me rëndësi mjedisore që meritojnë vëmendje të veçantë gjatë analizës mjedisore të projektit. Elementë apo receptorë të tjerë abiotikë dhe biotikë të mjedisit që ndikohen minimalisht nga projekti, ose në një kohë të kufizuar, nuk do të thotë që nuk duhet të mbahen në konsideratë dhe s’duhet të jenë pjesë e këtij raporti.

2.4. Proçedura e miratimit mjedisor të projektit

Projektet me ndikim në mjedis duhet të ndjekin proçedurën e vlerësimit të ndikimit në mjedis dhe të miratohen përpara fillimit të zbatimit të tyre në terren. Bazuar në dispozitat e Ligjit nr. 10440 datë 07.07.2011 “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”, veprimtaria e propozuar duhet t’i nënshtrohet proçedurës së Vlerësimit Paraprak të Ndikimit në Mjedis (Shtojca 2, pika 10/d - “**Prodhime infrastrukturore / Ndërtim rrugësh...**”). Mbasi të jetë hartuar raporti i VNM, dokumentacioni paraqitet pranë Ministrisë së Turizmit dhe Mjedisit e cila e përcjell për shqyrtim në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit. Në varësi të projektit, AKM mund të shprehet me Vendim Paraprak.

2.5. Metodologjia

Për hartimin e raportit të VNM, porositi vuri në dispozicion të hartuesve të raportit materialin teknik dhe juridik. Ky raport vlerësimi përgatitet me kërkesë të subjektit zhvillues Bashkia Kruië. U kryen inspektime në terren për të konstatuar vendodhjen, karakteristikat territoriale të kësaj zone, gjendjen e faktorëve të mjedisit.

Tabela 1: Metodologjia e ndjekur për hartimin e vlersimit të ndikimit në mjedis

Kategoria sipas Legjislacionit Shqiptar	Proçedura që duhet ndjekur (Duke plotësuar Standartet Shqiptare)
Aneksi i Ligjit 10440, datë 07.07.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis” (Lista e veprimtarive të cilat duhet t’i nënshtrohen proçedurës së Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis)	Bazuar në dispozitat e Ligjit nr.10440 datë 07.07.2011 “Për vlerësimin e ndikimit në mjedis”, veprimtaria e propozuar duhet t’i nënshtrohet proçedurës së Vlerësimit Paraprak të Ndikimit në Mjedis (Shtojca 2, pika 10/4 - “Prodhime infrastrukturore / Ndërtim rrugësh...”).

Mbasi të jetë hartuar raporti i VNM, dokumentacioni paraqitet pranë Ministrisë së Mjedisit e cila e përcjell për shqyrtim në Agjencinë Kombëtare të Mjedisit. Në varësi të projektit, AKM mund të shprehet me Vendim Paraprak.

3. PËRSHKRIMI I PROJEKTIT TË PROPOZUAR

3.1. Zona e propozuar për ndërtimin e objektit

Projekti për ndërtimin e “RIJETËZIMI I KALLDRËMIT MESJETAR KRUIJË-SARISALLTIK, BASHKIA KRUIJË.” është propozuar të zhvillohet në zonën ekzistuese.

Koordinatat e rruges

Fillon:

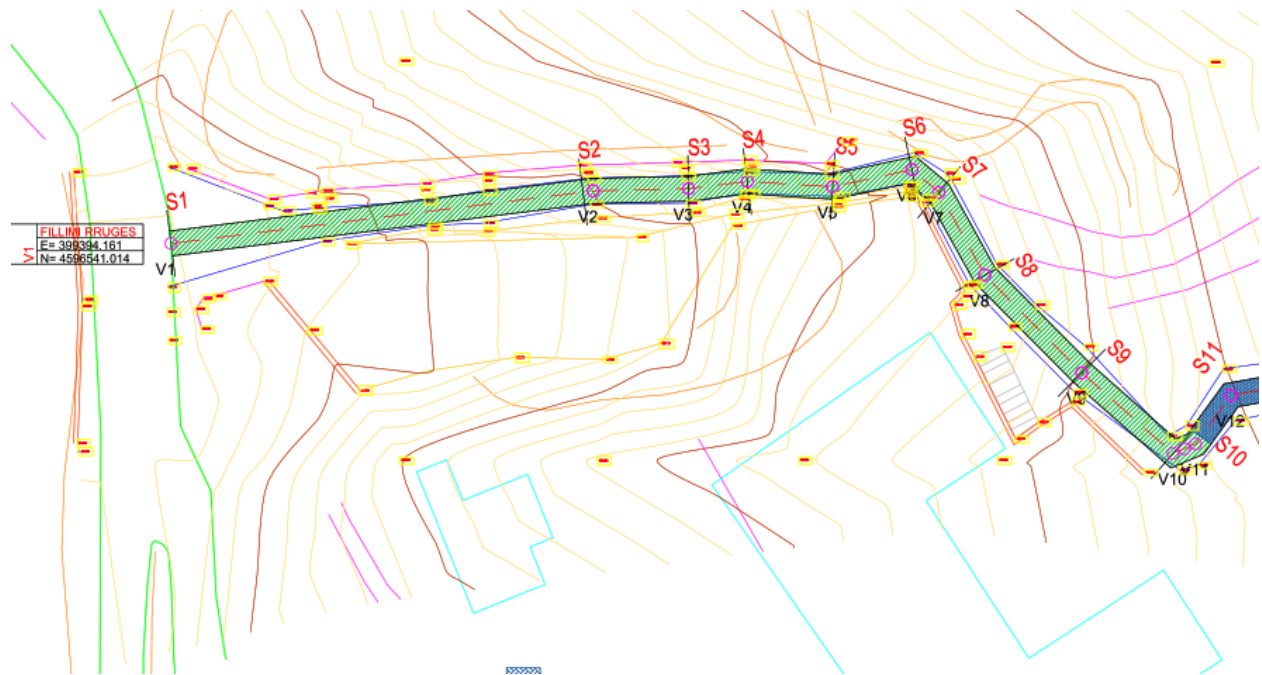
N=399394.161

E=400021.348

Mbaron:

N=4596541.014

E=4596886.341

3.2. Qëllimi i projektit

Objektet që merret në diskutim në këtë projekt, Rruga kembesore Krujë Sarisalltik është inegzistente. Për këtë gjë është kërkuar nga autoriteti kontraktues, Bashkia Krujë të projektohet rruga kembesore Krujë – Sarisalltik në mënyrë që të transportohen banoret për në fshatin Sarisalltik të Krujës. Këto nderhyrje gjithashtu realizohen për të rritur cilësinë e jetës së komuniteteve që popullojnë zonat si dhe turistët vendas e të huaj.

3.3. Përshkrimi i gjendjes ekzistuese

Rruga kembesore Kruje Sarisalltik eshte shume e amortizuar. Per kete gje eshte kerkuar nga autoriteti kontraktues, Bashkia Kruje te projektohet rruga kembesore Kruje – Sarisalltik ne menyre qe te transportohen banoret per ne fshatin Sarisalltik te Krujes.

3.4. Përshkrimi i projektit

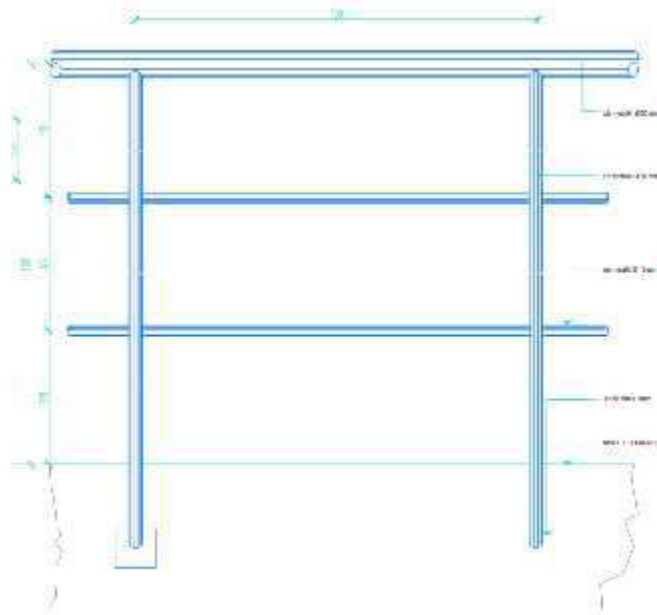
Ruga do te kete nje gjatesi prej 1910m.

Gjeresia e saj do te jete 1.5m.

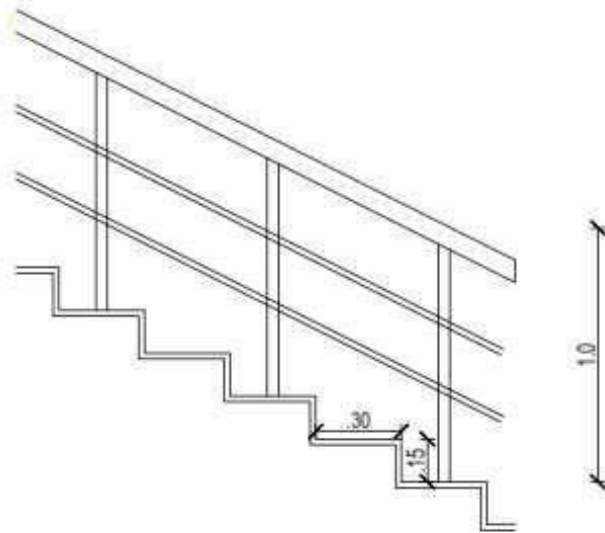
Traseja e aksi i rruges eshte zgjedhur ne menyre te tille qe punimet e germimeve dhe mbushjeve te jene sa me te pakta.

Guret jane zgjedhur me madhesi 10x20cm.

Nga njera ane e rruges do te kete kangjella me tuba metalike me diameter te ndryshem te specifikuar ne detajet e vizatimeve teknike.

Aty ku pjerresia e terrenit eshte me e madhe se 10% do te krijohen shkalle si ne vizatimet teknike

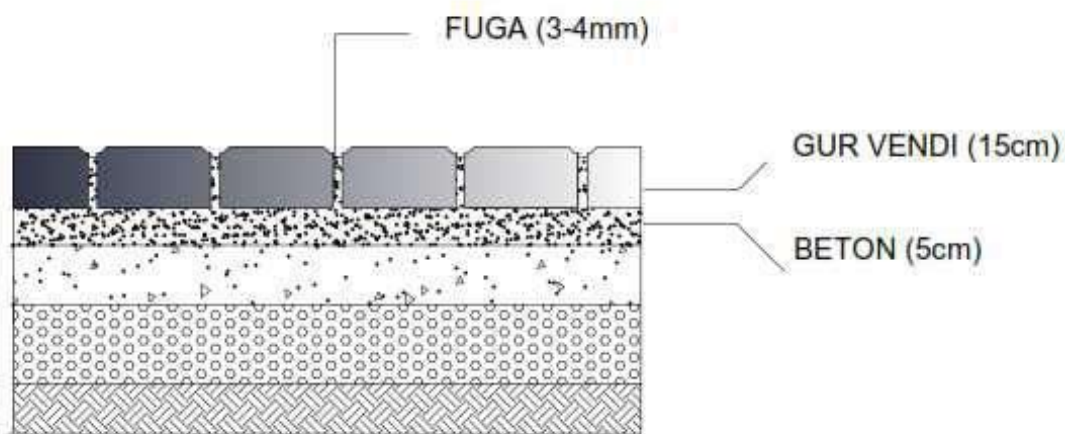

- Shtresat ne trup te rruges

Paketa e propozuar e shtresave e percaktuar nga studimi i kryer do te permbaje keto shtresa :

Pllaka guri me gjeresi 15cm.

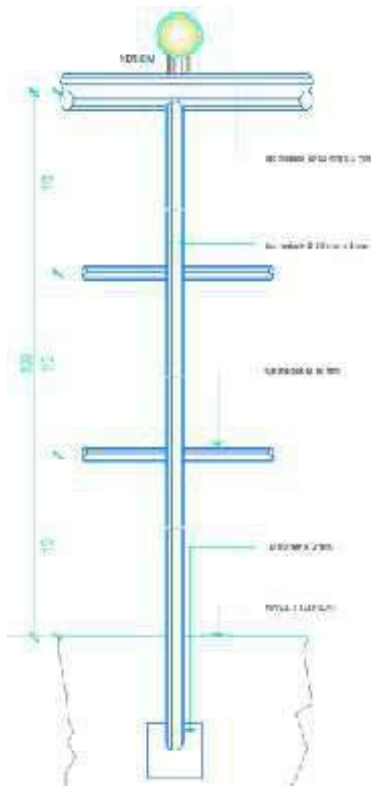
Shtrese beton 5cm

- Ndricimi

Ndricimi do jete cdo 20m, me llampa qe do te vendosen mbi kangjellat e rruges.

Kabujt e ndricimit do te futen brenda tubave metalike te kangjellave.

3.5. Materialet e ndërtimit

Lëndët e para dhe materialet që do të përdoren për “Rikonstrukcion I Rruges Kembesore Kruje - Sarisalltik” Bashkia Krujë janë kryesisht materiale prej betoni, guri, zhavorri, cakull, celiku, metalike, etj., që janë me veti që nuk shkaktojnë dëmtime të mjedisit.

Gjate kryerjes te punimeve prishese, kontraktuesi duhet te marre masa qe te mbroje godinat, gardhet, muret rrethues dhe strukturat qe gjenden ne afersi te rruges, ku po kryhen keto punime prishese. Per kete, duhen evituar mbingarkesat nga te gjitha anet e strukturave nga grumbuj dhe materiale. Kur grumbujt dhe materialet duhen zbritur poshte, duhet pasur kujdes qe te parandalohet shperndarja ose renia e materialeve, ose te projektohet ne menyre te tille, qe mos te perbeje rrezik per njerezit, strukturat rrethuese dhe pronat publike te cdo lloji.

Pergatitja e terrenit perfshin keto pune:

- njohja dhe saktësimi i rrjeteve te instalimeve nen toke si p.sh.: tuba te furnizimit te ujesjellesit, tuba te shkarkimit, kablllo elektrike e telefonie etj.
- piketimi i akseve te rruges.

Tek punimet me dheun duhet nga njera ane te mbrohen njerezit, te cilet nuk jane te perfshire ne ndertimin e objektit, e nga ana tjeter duhet te mbrohen njerezit e inkuadruar ne realizimin e objektit.

Betoni është një perzierje e cimentos, inerte të fraksionuara të reres, inerte të fraksionuara të zhavorit dhe ujit dhe solucionëve të ndryshme për fortesinë, përshkueshmerinë e ujit dhe për të bërë të mundur që të punohet edhe në temperaturat e ulëta sipas kërkesave dhe nevojave teknike të projektit. Përberësit e betonit duhet të përmbajnë rere të lare ose granil, ose perzierje të të dyjave si dhe gure të thyer. Të gjithë agregatet duhet të jenë pastruar nga mbeturinat organike si dhe nga dheu.

3.6. Lidhja e objektit me infrastrukturën Inxhinierike

Projektimi është bërë duke iu referuar rregullores së Planit të Përgjithshëm Vendor të Bashkisë Kruië, që është dhe pjesë integrale e Planit të Përgjithshëm Kombëtar që synon të orientojë përdorimin e zonës, si dhe të krijojë infrastrukturën e përshtatshme për një zhvillim të qëndrueshëm të saj. Gjithashtu është marrë në konsideratë dhe konteksti urban, mjedisor e arkitektonik të zonës egzistuese.

3.7. Identifikimi i Zonave të Mbrojtura

Zonat e Mbrojtura bashkë me Monumentet e Natyrës përfaqësojnë një rrjet sipërfaqesh që mbrohen në shkallë të caktuar, sipas përcaktimeve kategorike të tyre, për shkak të vlerave natyrore kombëtare, por edhe rajonale e globale. Referuar versionit më të fundit të Hartës së rrjetit të ZM të publikuar nga ASIG, zona në të cilën do të ndërtohet rruga nuk ndërpret asnjë Zonë të Mbrojtur ose Monument Natyre .

3.8. Përshkrimi i proceseve teknologjike të projektit

Proçeset teknologjike në këtë projekt janë ato të fazës ndërtimore, nëpërmjet punimeve të cilat do të kryhen nga firma ndërtuese.

Disa prej proceseve kryesore të punimeve ndërtimore do të jenë:

- Punime prishjeje dhe pastrimi
- Punime germimi dhe mbushje
- Punime shtresash betoni
- Punime betoni
- Punime për sinjalistikën

3.9. Lloji, volumi, konsumi dhe prodhimi i lëndëve të para

Lëndet e para të përdorura do të jenë kryesisht:

- Inerte (çakell, zhavorr lumi, gur gurore)
- B/A
- Kollë, Llaçi i betonit i cili blihet i gatshëm nga firmat e prodhimit të betonit në zonë;
- Materiale çeliku
- Bojë

3.10. Informacion për shkarkimet në mjedis

Shkarkimet në mjedis gjatë fazës ndërtimore do të jenë kryesisht pluhurat nga punimet e ndërtimit në kantier, si dhe zhurmat në mjediset e punës nga makineritë e punimeve të ndërtimit.

Ky efekt mund të transmetohet edhe në mjediset e zonës përreth nëse nuk kryhet spërkatja, si dhe larja dhe pastrimi i mjeteve para daljes së tyre nga zona e ndërtimit. Këto ndikime do të jenë të përkohshme dhe nuk do të kenë veti akumuluese në mjedisin e zonës.

Mbetjet e ngurta nga faza ndërtimore do të jenë ambalazhe të produkteve të ndryshme të cilat janë të riciklueshme dhe do të menaxhohen nga firma pastruese e territorit urban.

Gjatë fazës së funksionimit, cilësia e ajrit e zonës së projektit nuk do të ndikohet në mënyrë domethënëse, pasi godinat përfundimtare do të jetë me destinacion qëndër banimi, i projektuar sipas një infrastrukture moderne.

Mbetjet inerte të gjeneruara nga germimi, do largohen nepermjet shoqerise se licensuar per transportin e tyre, me te cilen subjekti ndertues do lidh kontrate per menaxhimin e mbetjeve inerte konform legjislacionit aktual per menaxhimin e mbetjeve inerte.

Pastrimi i mbetjeve urbane, gjatë fazës së funksionimit do të kryhet në koshat ekzistues në afërsi të zonës. Shërbimi i pastrimit të mbetjeve të ngurta urbane do të kryhet nga firma ekzistuese pastruese e zonës.

3.11. Cilësia e ajrit, e zhurmave dhe mbetjet në zonën e zbatimit të projektit.

3.11.1. Cilësia e ajrit

Në bazë të të dhënave të monitorimit, ajri urban në këto zone rezulton i pastër për 4 treguesit e monitoruar, SO₂, NO₂, O₃, dhe Pb të cilët rezultojnë brenda normave të lejuara të Standardit Shqiptar dhe të BE në të gjitha stacionet dhe qytetet e monitoruara.

Monitorimi i ndotjes atmosferike nëpërmjet analizës elementare të aerosoleve, konfirmon se përmbajtja e metaleve toksike në ajrin urban në qendër të Peshkopise rezulton në vlera mjaft më të ulëta se normat e lejuara. Kurse elementet e lidhur me pluhurin tokësor, si K, Ca, Ti dhe Fe janë në përqëndrime më të larta.

Në përgjithësi erërat mbizotëruese vijnë nga anët veriperëndimore dhe juglindore të objektit. Ky fllad freskues detar mund të vërehet veçanërisht gjatë periudhës së verës. Për të vlerësuar situatën në lidhje me cilësinë e ajrit u përdorën të dhëna mbi ndotësit e ajrit të marra nga stacionet matëse ekzistuese më përfaqësuese dhe më pranë zonës së projektit.

Cilësia e tanishme e ajrit në zonën e Projektit është tepër e varfër: në pjesën perëndimore të dhënat e matura japin një vlerë mesatare vjetore të matur të PM₁₀ (grimca me masë 10 micrometer ose më pak) prej 354 µg/m³. Në pjesën lindore PM₁₀ është 96 µg/m³.

Këto vlera duhen krahasuar me standardin shqiptar për këtë parametër që është 70 µg/m³ dhe standardin Evropian që është 40 µg/m³ (që duhet pakësuar në 20 ne te ardhmen).

Ndotësit e ajrit mund të jenë grimca pluhuri, kimikate apo materiale biologjike, të cilat kanë efekte mbi organizmin e njeriut, mjedisin apo atmosferën. Disa nga grupet më të rëndësishme të indikatorëve të cilësisë së ajrit janë:

SO₂, NO_x dhe NH₃ (amonjaku), të cilët shkaktojnë edhe shirat acide;

CO₂, CH₄ (metani), NO₂, të cilët lidhen me emëtimin e gazrave;

PM₁₀, LNP, që tregojnë masën e grimcave të ngurta në ajër.

Secili prej këtyre indikatorëve, shkaktohet nga arsye të ndryshme. Historikisht, ndotësit kryesorë të ajrit në Shqipëri kanë qenë industritë e kromit, bakrit, metalurgjiku celikut, cimentos dhe TEC-et, etj. Duke nisur që nga vitet '90, një pjesë e madhe prej tyre u mbyll. Në vitet e fundit, ndotja ka ardhur kryesisht nga nxjerrja dhe përpunimi i naftës, prodhimi i cimentos, djegia e pakontrolluar e plehrave si dhe rritja e transportit.

Të dhënat mbi NO₂ dhe SO₂

Dioksidi i Azotit (NO₂) dhe Dioksidi i Squfurit (SO₂) janë pjesë përbërëse e smogut dhe shkaktarë të shirave acidë. Ata krijohen nga djegia e qymyrit, naftës dhe derivatëve të saj. Secili prej tyre depërton shumë lehtë në organizmin e njeriut dhe mund të shkaktojë sëmundje të mushkrive, të rrisin mundësinë e marrjes së viruseve si dhe irritime të syve apo lëkurës. Në ndërveprim me diellin dhe ujin në atmosferë, këto dy gazra shndërrohen në acide, të cilat bien në tokë në formën e shiut acid apo borës.

Në Shqipëri, normat e lejuara të këtyrë gazrave në atmosferë janë përcaktuar me Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 803, datë 4.12.2003, “Për miratimin e normave të cilësisë së ajrit”. Ato janë mesatarisht 60 µg/m³ në vit për secilin indikator, apo 50% më të larta se normat e përcaktuara nga Bashkimi Evropian, i cili ka një mesatare prej 40 µg/m³.

Prezenca e NO₂ në zonat urbane vjen kryesisht si pasojë e transportit dhe trafikut në rritje. Në një shikim të përgjithshëm, mund të thuhet se prezenca e këtyrë ndotësve është nën normat e vendosura nga Shteti Shqiptar, por edhe nën normën europiane. Listën e qyteteve më të ndotura me NO₂ e kryeson Tirana dhe pas saj Durrësi dhe Fieri. Një pamje më e qartë vjen nga raporti mjedisor për vitin 2009 i Ministrisë së Mjedisit, sipas të cilit zona e 21 Dhjetorit në Tiranë është mbi normat e lejuara nga BE me 12 µg/m³ apo 30% më shumë. Situata me SO₂-shin është gjithashtu brenda parametrave të lejuar nëpër qytete. Fieri vazhdon të ketë një normë të lartë, por edhe Elbasani, pasojë e industrive që kanë funksionuar në këto zona. Prezenca e SO₂-shit është nën mesataren e BE-së, dhe në këtë ndihmon shumë prodhimi i energjisë elektrike nga burimet hidro. Keto të dhëna janë marre nga Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe administrimit të ujrave. Më poshtë po ju paraqesim normat për cilësinë e ajrit dhe zhurmave të cilat duhet të ndiqen.

Tabela 2: Normat e Bashkimit European për ajrin urban

Normat e BE	O ₃ (µg/m ³)	CO (µg/m ³)	NO ₂ (µg/m ³)
1 orëshe			200
8 orëshe	120	10	
24 orëshe			
Vjetore			40

3.11.2. Zhurmat

Zhurme mjedisore është çdo tingull, i padëshiruar apo i dëmshëm, i lëshuar nga veprimtaritë njerëzore, përfshirë zhurmën e lëshuar nga mjetet e transportit, nga trafiku rrugor, hekurudhor, ajror dhe nga sheshet ku zhvillohen veprimtari industriale, etj”. Gjenerimi i zhurmave ka efekte negative në shëndetin e njeriut si dhe në mjedis dhe për këtë duhen marrë masa mbrojtëse për zvogëlimin e nivelit të zhurmave në mjedis nëpërmjet ndërhyrjeve dhe të veprimeve, që merren ndaj burimit të zhurmës, si dhe në vendin e ndikimit të saj negativ, duke e sjellë atë në nivelin kufi. Monitorimi i zhurmave urbane në qytetet Tiranë, Korçë, Gjirokastrë, Sarandë, Berat, Pogradec, Kukës, Shkodër, Fier, Vlorë dhe Lezhë” kryhet nga Agjencia Kombëtare e Mjedisit për periudhen e ditës dhe natës. Matjet e zhurmave bëhen në mungesë të reshjeve, mjegullës dhe borës, shpejtësia e erës nuk duhet të jetë më e lartë se 5 m/s, mikrofonit i mbrojtur me kufje anti-erë. Zinxhiri i matjeve duhet të jetë në përputhje me kushtet meteorologjike të periudhës në të cilën bëhen matjet dhe në përputhje me normat e CEI 29-10 dhe EN 60804/1994. Nivelet kufi të zhurmës për mjedise të caktuara si dhe efekti në shëndet sipas Udhëzimit Nr.8 datë 27.11.2007 jepen në tabelën e mëposhtme.

Tabela 3: Nivelet kufi të zhurmës për mjedise të caktuara

Mjedisi specifik	Efekti kritik në shëndet	LAeq Db (A)	Koha bazë (orë)	LAm _{ax} fast
Zona e jashtme e banimit	Shqetësim serioz gjatë ditës dhe mbrëmjes. Shqetësim moderuar gjatë ditës dhe mbrëmjes	55	16	-
		50	16	-
Në brendësi të banesave	Kuptueshmëri e fjalëve dhe shqetësime të lehta gjatë ditës dhe mbrëmjes. Prishja e gjumit natën	35	16	-
Në brendësi të dhomës së fjetjes		30	8	-
Nga ana e jashtme e dhomës së fjetjes	Prishje e gjumit dritare e hapur.	45	8	-

3.12. Informacion për kohëzgjatjen e mundshme të ndikimeve negative

Përsa i përket ndikimeve gjatë fazës së funksionimit ato do të jenë prezente për aq kohë sa parashikohet të implementohet dhe projekti. Këto ndikime nuk janë me rëndësi të veçantë, këto janë të krahasueshme me çdo projekt tjetër, që ndodhet në zonën e Kruiës. Të gjitha ndikimet e mësipërme nuk janë të përhershme dhe afatgjata, ato janë të përkohshme dhe afatshkurtra. Punimet parashikohen të zgjasin 5 muaj. Kjo është koha normale që duhet për të përfunduar punimet në kushte normale. Kjo periudhë është e vlefshme në kushte teknike, juridike e klimë normale, por në rast se do të hasen vështirësi gjatë punimeve mund të ketë edhe shtyrje të afatit. Si rrjedhojë edhe ndikimet e fazës ndërtimore do të zgjasin për aq kohë sa zgjasin punimet përkatëse. Ndikimi në peisazh do të jetë i përkohshëm për fazën e ndërtimit.

3.13. Shtirja e mundshme hapësinore e ndikimit negativ në mjedis

Ndikimi në mjedisin e zonës do të ketë efektet e tij në një distancë jo më të largët se 100 - 200 m. Ky ndikim do të jetë i përkohshëm dhe nuk është me veti akumuluese në mjedis. Nuk shkarkohen elemente të dëmshëm për mjedisin, si në atë ujor, për ajrin, tokën dhe për biodiversitetin. Ndikimi në peisazh do të jetë i përkohshëm për fazën e ndërtimit, dhe i përhershëm nga ndërtimi i strukturave mbi tokë. Ky impakt shtrin efektet e tij deri në disa km.

4. MJEDISI BIOLOGJIK

4.1. Flora dhe fauna

Ekologjia është shkencë që studion ligjet e marrëdhënieve të ndërsjellta ndërmjet gjallesave dhe mjedisit ku ato jetojnë.

- Faktoret ekologjikë (elementë të mjedisit)
 - Abiotikë (fizikë dhe kimikë)
 - Biotikë
- Faktorët Antropogjen (ndikimi i njeriut)
- **Ekosistem (sistem ekologjik)** – çdo bashkësi e formuar nga gjallesat dhe mjedisi abiotik, që kanë ndërmjet tyre bashkeveprim e lidhje të ndërsjellta.
- Biocenoza – teresia individëve të llojeve të ndryshme që bëjnë pjesë në ekosistem.
- Biotop – mjedisi ku jeton Biocenoza.
- **Rrjetat ushqimore** – zinxhirë ushqimorë paralelë ose të gërshetuarnë biocenozat natyrore. Zinxhirët ushqimorë nga ana e tyre përfaqësojnë njeseri gjallesash (tri nivele trofike: prodhues, konsumator, dekompozues), ku çdo organizem (hallkë) shërben si ushqim për hallkën pasardhëse.

Larmia biologjike paraqitet e mire në disa vende dhe me bimesi drunore të larta të ruajtura nga investimet e viteve më të mëdha. Duke qenë në zone banimi ka disa lloje pemesh frutore dhe jo frutore

te kultivuar ne vite por qe i kane mbjelle vete pronaret ne disa objekte private banimi ose sherbimi dhe nga njesia vendore jane mbjellur disa bime te ndryshme me nje dendesi te vogel dhe lartesi te ulet.

Ne kete sipërfaqe nuk ka bime endemike apo specie bimore te mbrojtura nga Konventat Nderkombetare ne te cilat vendi yne aderon.

Ne kete territor ka nje faune mjaft te varfer. Nder gjitaret kryesisht jane brejtesit e vegjel. Ne kete zone kryesisht per shkak te lartesisë se vogel te bimeve verehen te ulen harabele edhe disa lloj migratoresh, trumcaket, kryesartezat, kumrite etj.

Karakteristika kryesore e zonës së marë në shqyrtim është se në një territor shumë të vogël takohen lloje të ndryshme ekosistemesh duke përfshirë ato malore, lumore, të ujrave të ëmbëla (e rezervuarë) si dhe ekosisteme bujqësore ose agro ekosisteme. Vegjetacioni tokësor në këtë zonë i përket kryesisht karakterit të Europës Qendrore Kontinentale me prani të pak elementëve mesdhetarë.

Formacionet bimore të tërësisë tokësore shprehin një larmi formash, duke uzhvilluar ne mjediset e ulta afër ujembledhesve dhe Perrenjve ku sistemet ekulturave bujqësore dominojnë, në rajonet me lartësi të mesme e të madhe, e deri ne zonat e kullotave alpine. Në fushat e ulëta dhe kodrat, janë përshkruar një larmi formash barishtore si më poshte vijon: vegjetacioni i barishteve të këqija ndaj kulturave bujqësore, *vegjetacioni nitrofil* dhe *vegjetacioni anash rrugor*, *vegjetacioniamofil*, *i kullotave* të ulta e kodrinave, vegjetacioni i livadheve mocalore, dhe vegjetacioni i sistemeve pyjore.

Larmia dhe pasuria qe ka kjo zone si ne aspektin klimatik, ate te tokave, te flores etj ka krijuar kushte shume te favorshme per zhvillimin e nje bote shtazore e bimore shume te larmishme. Kete gje e deshmon ekzistenca e shume specieve te vecanta sipas karakterit te habitatit. Do te dallonim boten bimore te shkurreve, te pyjeve te ahut dhe te dushkut; si dhe ne lartesi boten interesante te kullotave alpine dhe te pak habitateve ujore. Ne habitatet e shkurreve qe jane me pak te zhvilluara e me pak te perhapura dhe te degraduara nga dora e njeriut gjejme: Lepuri I eger, cakalli, thelleza, dhe nje sere shpendesh te tjere. Ne habitatet e dushkut qe edhe ky kat eshte I demtuar takohen rralle: Ujku, dhelpra, ketri, urithi, etj. Ne habitatet e pyjeve te ahut dhe te pishes qe jane me te dendura dhe me pak te prekura nga dora e njeriut takohen specie te vecanta: Ariu, Shqiponja, RRjepulli, miu vogel, urithi, etj. Ne habitatet e ujrave te kthjelleta dhe te ftohta te ketyre lumenjve takohet trofta e eger dhe disa lloje te tjera peshqish cka e ben kete zone te dallueshme nga zonat e tjera te vendit. E gjithë kjo, pasuri e botes shtazore dhe me vlera te vecanta ofron kushte per zhvillimin e disa llojeve te turizmit si: sportive, ekologjik, c’lodhes.

5. HIDROLOGJIA

5.1. Burimet ujore

Territoret e bashkisë së Krujes bëjnë pjesë në pellgun ujëmbledhës të lumenjve Ishëm, Zeze dhe në pellgun ujëmbledhës të detit Adriatik. Kurrizi kodrinor RodonErzen shërben si kufi ndarës i

pellgjeve ujëmbledhëse të lumenjve të mësipërm. Pjesë të caktuara të fushës së Rinasit dhe ne drejtim të Lezhes, të cilat kanë pjerrësi të vogël nga niveli i detit, i derdhen ujërat në kanalet kulluese, lumin Zeze dhe Ishëm ose direkt në detin Adriatik. Rrjeti hidrografik sipërfaqësor përfaqësohet nga deti Adriatik, lumenjtë (Zeze dhe Ishëm), përrenjtë, prroskat, objektet ujore artificiale si: ujëmbledhësit dhe kanalet kulluese të ndërtuar para viteve ‘90. Territoret e bashkisë së Krujes kanë shtrirje të konsiderueshme të ujërave nëntokësore. Ujërat nëntokësore gjenden shumë pranë sipërfaqes së tokës. Cilësia e ujërave nëntokësore nuk është e mirë për të furnizuar banorët me ujë të pijshëm. Ushtrimi i aktivitetit të propozuar nga subjekti nuk ndikon në ujërat sipërfaqësore dhe nëntokësore të zonës. Në zonën ku është ndërtuar objekti ku do vendoset aktiviteti verifikohet në distancë 50 m kalon lumi Zeze. Në jug-perëndim të objektit në distancë 1,400 m kalon lumi i Ishmit. Në afërsi të objektit kalon kanal kullues që mbledhin ujërat e fushës dhe perfundojnë në lumin Ishëm. Këto trupa ujorë nuk nderveprojnë me objektin në fjalë.

6. PËRSHKRIMI I MJEDISIT FIZIK NË ZONË

6.1. Mjedis fizik

6.1.1. Përshkrimi i përgjithshëm i zonës

7. Pozicioni i sajë gjeografik është i rëndësishëm pasi shërben si një lidhëse të Veriut dhe Lindjes së Shqipërisë me Tiranën dhe Durrësin. Përshkohet nga rruga Shkoder-Fushe-Kruje-Tiranë dhe të gjithë rrugëve të tjera që lidhen me rrugën në Milot, është rruga Burrel-Qaf-Shtame-Kruje-Fushe-Kruje-Vorë-Durrës. Përshkohet nga Hekurudha Zallë-Budull, dhe në periferi të sajë nga hekurudha Vorë-Budull-Shkoder. Fusha është shumë pjellore, sidomos për drithëra dhe zërvanë dhe kodrat përreth në lindje Zallë. Kullat, Zeze që vecanarisht janë të mira si njësi bujqësore për mbjelljen e pemëve e kryesisht të rrushit. Fusha ka një sipërfaqe afërsisht 100 km katrorë me fshatra në fushë që kanë zënë sipërfaqe të shumta për truall duke cenuar tokën bujqësore. Përshkohet përmes nga lumi i Zesës që kalon nga fshati Zeze dhe ka marrë të njëjtin emër dhe buron nga fshatrat e pas Krujes dhe kalon në shkallën e Krujes. Shterron në verë dhe është bërë i padobishëm për vaditje si pasojë e ndotjes. Në perëndim fusha përshkohet nga lumi i Gjollës ose lumi i Tiranës, e më pas i Gjollës dhe pasta i Ishmit, lumi ka tre emra që i merr nga vendi ku kalon, dhe ky shumë i ndotur. Në jug përshkohet nga lumi i Terkozës, që kalon në Tapizë Qereke Rinas dhe derdhet në lumin e Tiranës në fshatin Ndermjetës. Në veri përshkohet nga perroi i Bardharit që buron nga Fushe-Madhja në anën Jugore të Krujes kalon në Halil dhe bashkohet me lumin Zeze në Luz. Ky perroi është shumë i rrembeshëm dhe në verë shterron. E gjithë fusha është tokë e Zeze dhe e rëndë përshkohet nga disa rezervuare artificiale si ai i Bacungut, Tapizës, me rrjetë vaditje e kullimi të pamiirembajtur prej shumë vitesh..

7.1.1. Gjeologjia

Rrethi i Krujes ka një ndërtim të larmishëm gjeologjik molasat e plio-kuarternarit. Flishiri dhe formacione të tjera si magmatik dhe depozitime të kuaternarit në afërsi të luginës. Vendi kryesor

e zënë molasat e plio-kuarternarit, por gjejmë edhe rreshpet e paleozoit si dhe gëlqeroret e mesozoit që janë edhe formacionet më të vjetra të vendit tonë. Kurse shkëmbinjtë efuzivë dhe flishet ndërtojnë skajin me jugor të vargut të Korabit gjejmë edhe formacione karbonatike dhe ultra-bazike. Këto formacione kanë bërë që ky rajon të ketë pasuri të shumta si bakër në kodrat e Tominit, mermer në Muhurr si edhe pasuri të shumta në inerte si argjila.

Në rajonin e poshtme të Peshkopisë takohen formacionet gjeologjike të mëposhtme:

- 1.-Depozitimet kuaternare-Holocen i vonshëm: aluvione të shtratit, rera, zhavore
- 2-Depozitime kuaternare-Holocen i hershëm: -alQh -aluvione të taracës së parë; alevrite, rera, zhavore.
- 3-Depozitime Kuaternare–Pleistocen-Holocen koluvione, deluvione, proluvione-argjila, alevrolit zhavore.
- 4.- Depozitime të Neogenit - Tortonianit molasa; -alevrolite, argjila, ranore me shtresa qymyrorë (formacioni Mezezi).

Bazuar në kriterin litologjik dhe ujembajtjen e shkëmbinjve që ndërtojnë rajonin klasifikojmë tre grupe (Harta Hidrogjeologjike):

I. Shkëmbinj të shkrifet

1. Me ujembajtje të lartë. Depozitime kuaternare-Holocen i hershëm: -alQh1-aluvione të taracës së parë; alevrite, rera, zhavore.
2. Me ujembajtje mesatare. Depozitimet kuaternare - Holocen i vonshëm: aluvione të shtratit rera, zhavore. Depozitime kuaternare Holocen i hershëm: -aluvione të taracës së parë (alevrite, rera, zhavore)

II. Shkëmbinj kompakt: -Me ujembajtje të ulët. Depozitime të Neogenit-ortonianit N13t(d)-molasa; -alevrolite, argjila, ranore me shtresa qymyrorë (formacioni Mezezi).

III. Shkëmbinj praktikisht pa ujë. Shkëmbinj të shkrifet. Në depozitime të shkrifta praktikisht pa ujë bejnepjese depozitimet e Kuaternar-Pleistocen i sipërm-Holocen-c, d, pQp3-h, koluvione, deluvione, proluvione të perfaqësuara nga argjila, alevrite, zhavore.

7.1.2. Sizmiciteti

Trualli Shqiptar vendoset gjatë kufirit të përplasjes së dy pllakave të mëdha që lëvizin njëra kundër tjetrës; pllakës Euroaziatike dhe asaj Arabo-afrikane, dhe është vatër e përqendruar tërmetesh e cila preket më shpesh nga tërmete dëmtues. Shijaku është zonë e prekur nga tërmetet e Shtator – nentor 2019 ku nga pikepamja sizmoteknike zona mund të goditet nga tërmete me magnitudë $M_{max} = 5.5-6.0$ gradë Richter me intensitet deri në 7 balle MKS64 e cila shkakton çarje në mur dhe rrezim të copa të suvash por për objektet e ulta nuk parashikohen shqetësime. Si dhe mundësitë për të goditur tërmetet më shumë ballë janë të vogla rreth 20%.

Zona Joniko-Adriatike e shkëputjeve mbi hipëse është zona më egjatë dhe me aktivitetin sizmik më të fuqishëm të vëndit tone prej së cilës janë gjeneruar edhe tërmetet më të mëdhenj që kanë prekur vëndin tone. Ajo ndiqet për disa qindra km përgjatë bregdetit Adriatik e Jonian edhe jashtë territorit tonë dhe nëpërmjet dy shkëputjeve tërthoreve, Shkodër-Pejë dhe Vlorë-Tepelenë, ndahet në tre segmente si:

a) Segmenti verior me shtrirje PVP i karakterizuar nga shkëputje para-Pliocenike të tipit mbihypëse të zones Kruja; ndiqet mbi 200 km nga Lezhanë Ulqin e më tej përgjatë bregdetit dhe është aktive edhe në ditët tona.

b) Segmenti jugor me shtrirje VP që ndiqet për mbi 250 km, nga Vlora në Konispol e më tej në Greqi, përgjatë bregdetit Jonian dhe karakterizohet nga shkëputje para-Pliocenike mbihypëse të zones Jonike.

c) Segmenti qëndror me shtrirje V deri VP që përbëhet nga shkëputje pas-Pliocenike mbihypëse aktive të Ultësirës Pranadriatike dhe ndiqet përreth 130 km nga Vlora deri në Lezhë. Këtu përfshihet edhe zona ku shtrihet territoret e Bashkisë së Fushë Krujës.

Ky segment është aktiv edhe në ditët e sotme. Sipas hartes së tërmeteve maksimale të pritshëm në këtë zonë mund të gjenerohen tërmete me magnitudo maksimale të pritshme deri $M_{max} = 6.5-6.9$

Nga ana gjeologjike rajoni i Krujës përfshihet kryesisht në zonën e jashtme tektonike Jonike që përbën edhe ballin orogjenik në zonën ekolizionit Adriatik.

Zona e Krujes perfaqeson një kurrizore që kufizohet në lindje me zonën tektonike të Kraste-Cukalit ndërsa në perëndim me zonën Jonike dhe zonën e Adriatikut Jugor. Gjate gjithë kufirit tektonik lindor, vërehet branisje e flisheve dhe rralle here edhe gelqeroreve globotrunkanike të nënzones së Krastes mbi flijshin oligocenik të zones Kruja. Kontakti me zonën e Adriatikut Jugor dhe zonën Jonike nuk është kudo i qartë dhe i prerë. Ky kufi është i diskutueshëm sidomos për pjesën jugore (nga antiklinali i Tomorrit e më në jug).

Zona tektonike e Krujes, në të gjitha studimet e realizuara deri tani, është trajtuar si një zonë e vetme nga Leskoviku në jug, deri në Shkodër në veri.

Disa studiues (Misha, etj. 1982, etj.) mbështetur në praninë e foraminifereve planktonike në depozitimet pelagjike të Kretakut në antiklinalin e Melesinit, e kanë trajtuar këto të fundit si njësi të zones Jonike. Studimi tematik për deshifrimin biostratigrafik të depozitimeve karbonatike të zones Kruja (Koroveshi, etj. 1999) solli të dhëna të rëndësishme biostratigrafike të cilat tregojnë për ndryshime të theksura të facies karbonatike nga veriu në jug. Në pjesën veriore, në të gjitha prerjet stratigrafike të kryera në depozitimet karbonatike rezultojnë vetëm foraminifere bentosike, që janë tipike për facien neritike. Këtu bëjnë përjashtim struktura me perëndimore, ajo e Ishmit, ku nga analizat e kryera në kampionet e marra në pusin Ish.1. ka rezultuar faunë e perzier, e cila interpretohet si kalimtare për në zonën Jonike (Nakuçi etj. 2001). Në jug, në antiklinalin e

Tomorrit, ne depozitimet e Kretakut te siperm jane takuar fora minifere planktonike krahas atyre bentosike, po keshtu dhe ne Kulmake e Qeshibesh, (shih kap. e stratigrafise) dhe sidomos ne Melesin ku takohen vetem foraminifer planktonike.

Duke analizuar kohen e rudhaformimit, facien e depozitimeve karbonatike dhe stilin tektonik vihet re qarte nje ndryshim i dukshem ndermjet strukturave ne rajonet nga Elbasani e me ne veri nga ato me ne jug. Ne veri te Elbasanit strukturat jane lineare, kryesisht izoklinale, me facie neritike, te karakterizare nga prania e foraminifereve bentosike, me moshe te orogjenezes ne fund te Oligocenit te hershem. Ndersa strukturat ne pjesen jugore jane te natyres antiklinale ose brahiantiklinale me facie te perziere, me fenomene paleogeografike dhe me moshe me te vonshme te orogjenezes (ne fund te Oligocenit te mesem). Ky dallim esencial interpretohet si efekt i ndikimit te terthores Vlore – Elbasan - Diber, ne jug te se ciles ndertimi tektonik kondicionohet dhe nga prania e prishjeve te tjera terthore dytesore dhe tektonikes kripore. Nisur nga veçorite e mesiperme, per te evidentuar me mire ndertimin tektonik te kesaj zone, pershkrimin tektonik te saj do ta bejme sipas dy nenzoneve tektonike te kondicionuar nga thyerja e thelle tektonike e lindur qysh ne kohen e riftezimit te Albanideve te Jashteme.

Nen-zona e Krastes.

Perben nje nenzone paleogeografike lindore te zones se Krasta - Cukalit. Ka perhapje siperfaqesore ne trajten e nje rypi kryesisht te ngushte, por me sektore ku zgjerohet dalja e saj si ne Qaf-Shtame-Xiber, Qaf Molle-Polis, ndersa prej rajoneve te masivit ultrabazik te Devollit e drejt jugut ka formen e nje brezi te gjere dhe duke u ngushtuar mjaft ne afersi te Leskovikut nga mbulimi i ofioliteve te zones se Mirdites. Ne ndertimin gjeologjik te kesaj nenzone marrin pjese kryesisht depozitimet pelagjike, duke filluar nga ato te flishit te hershem kryesisht te Albanit, gelqeroret me globotrunkana te Kretakut te siperm dhe flishit te ri te Maastriktian-Eocenit, qe njekohesisht pasqyrojne edhe fizionomin tektonike te saj, duke formuar rrudhosje e struktura te ngushta, te permbysura e te shtrira, te nderlikuara nga shkeputje tektonike mbihypse deri ne luspore. Ne perendim kjo nenzone mbulon sektore te gjere te zones se Krujes. Ne ballin e mbihypjes takohet nje zone e gjere e luspezuar dhe shkateruar. Karakteristike per kete nenzone eshte se strukturat perendimore (te ballit te nenzones) ne berthame te antiklina leve ndertohen nga flishi i hershem ngjyre gri i Albanit.

Kështu, nga ky segment i Zones Joniko-Adriatike të shkëputjeve mbihypëse janë gjeneruar shumë tërmete mesatare deri të fortë. Zona e Fushë Krujës ,ne ditet e sotme është prekur nga tërmete me vatra pranë saj , si p.sh.,tërmeti i 26 gushtit 1852 në Kepin e Rodonit, tërmeti i 16 majit 1860 në Urën e Beshirit , tërmeti i 4 shkurtit 1934 në Ndroq , tërmeti i 19 gushtit 1970 në Vrap dhe tërmeti i 9 janarit 1988 në (Yzberish) Tiranë, të cilët janë ndjerë në rajonin e Fushë Krujës me intensitet 6 ballë MSK-64.Ndër tërmetet më të fortë që kanë ndodhur në dy shekujt e fundit dhe që janë ndjerë në këtë zonë (referimi bëhet për pjesën qendrore të zones se Fushë Krujës) mund të përmëndim:

- Tërmeti i 1 Qershorit 1905 meepiqëndër në qytetin e Shkodrës me Ms=6.6 dhe I0= IX ballë (MSK-64). Termeti është shoqëruar me viktima dhe dëme materiale në qytetin e Shkodrës. Ky

“RIJETËZIMI I KALLDRËMIT MESJETAR KRUIË-SARISALLTIK, BASHKIA KRUIË.”

tërmet është ndjerë fort në zonen e Fushë Krujës, ndersa ne pjesen veriore te kesaj zone ështëshoqëruar po ashtu me dëm materiale.

-Termet i viti 1617 me $M_s=8$ ballë (MSK -64) në Krujë, (6 balle ne zonen eFushë Krujës)

- termet i 26.8.1852 me $M_s=6.0$ dhe intensitet $I_0=8$ ballë MSK-64, nëKepin e Rodonit; ky tërmet është pasuar me dëme të mëdha në zonën egjirit të Rodonit dhe të Lezhës.

-Termet i 16.5.1860 me (MSK-64) në Urën e Beshirit, eshte ndjere VI balle ne zonen e Fushë Krujës, Krujes

-Termet i 17.12.1926 me $M_s=6.2$ dhe $I_0=IX$ ballë (MSK-64) në Durres, eshte ndjere VIII ballene zonen e Krujës

-Termet i 4.2.1934 me $M_s= 5.6$ në Ndroq, eshte ndjere VI balle ne zonen e Fushë Krujës-

-Termet i 19.8.1970 me $M_s= 5.5$ dhe $I_0=I$ ballë (MSK-64) në zonëne Vrapit, eshte ndjere 6balle ne zonen e Krujës

-Termet i viti 16.9.1975 me $M_s=5.3$ në Kepin e Rodonit

-Termet i viti 9.1.1988 me $M_s=5.4$ në Tiranë.

-Termet i 15 Prillit 1979 me epiqëndër në det pranë kufirit shqiptar. Termeti ka qënë imadhësisë $M_s= 6.9$ dhe me intensitet 9—10 balle (MSK-64) në zonën epiqëndrore. Ky tërmet ka shkaktuar dëme të mëdha dhe viktima në njerëz në bregdetin malazez dhe në vëndin tonë në rrethet Shkodër, Lezhë dhe Mirditë. Intensiteti i këtij tërmeti në zonën e Fushë Krujës ka qënë VII- VIII ballë MSK-64.

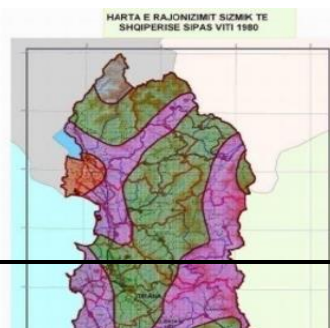

Figura 14: Sizmiciteti ne Kruje

7.1.3. Kushtet klimaterike

Hidrologjia e krahines se Krujës, varet se pari nga klima, se dyti nga topografia dhe gjeologjia. Faktoret klimatike te nje rendesie paresore jane rreshjet dhe menyra e perhapjes se tyre, lageshtia, temperatura dhe era, te cilat ndikojne ne avullimin dhe transpirimin. Temperatura e ajrit Temperatura e ajrit regjistrohet nga termometra te vendosura ne kafaze te hapura, te njohura si kafaze Stevenson, reth 2.0 m mbi nivelin e tokes. Mbrojtja eshte e nevojshme per tu mbrojtur nga rreshjet dhe rezet e djellit. Shume vrojtme temperature behen duke perdorur termometrat maksimal dhe minimale. Keto regjistrojne temperaturat maksimale dhe minimale qe kur instrumenti eshte vrojtuar per here te fundit. Ne nenzonen mesdhetare jugore ndryshimi ditor i temperatures shkon nga nje minimum reth agimit, ne nje maksimum nga ½ deri 3 ore mbasi djelli ka aritur ne zenith, mbas te ciles ka nje renje te vazhdueshme gjate nates deri ne agim. Temperatura mesatare ditore eshte mesatarja e temperatures maksimale dhe minimale dhe normalisht eshte brenda kufirit te mesatares te vertete qe regjistrohet ne menyre te vazhdueshme Temperatura eshte matur ne grade Celsius. Rreshjet Burimi i te gjitha rreshjeve qe bien eshte dhe ndikimi i detit. Rreshjet jane kryesisht ne forme shiu, por mund te ndodhin edhe si bresher, bore me shi, bore, mjegull ose vese. Ne Shqiperi te dhenat per rreshjet jane marre dhe regjistruar nga Instituti Hidrometeorologjik nga 226 (aktualisht 106) stacione matese shiu te shperndara ne te gjitha Shqiperine. Disa stacione jane te paisura me matesa qe regjistrojne ne menyre te vazhdueshme.. Rreshjet ne zonen e Krujes perbehen kryesisht prej shiut por mund te jene gjithashtu edhe ne forma te tjera, si bresher, bore me shi, bore, mjegull ose vese. Nga pikpamja e shperndarjes se rreshjeve zona konsiderohet shume homogjene. Periudha me sasine me te madhe te rreshjeve eshte gjysma e ftohte e vitit, gjate kesaj

periudhe sasia mesatare e reshjeve eshte reth 70% e reshjeve totale vjetore. Ndersa pjesa tjetere e reshjeve vjetore bie ne sezonin e veres

7.1.4. Relievi

Kruja është një qytet që shtrihet në veriperëndim të shqipërisë së mesme me koordinata gjeografike : gjatësi veriore 41 36’ 55” , gjatësi jugore 41 24’ 00” , gjatësi lindore 19 35’ 09” dhe gjatësi perëndimore 19 35’ 45”. Ajo ka një reliev të ndërthurur kodrinor e malor , klimë mesdhetare , flore dhe faunë shumë të pasur dhe një histori të ndritur me figura të shquara dhe paraardhës shumë të vjetër. Në qytetin e Krujës flitet gjuha shqipe dhe banorët e këtij vendi quhen krutanë. Rrethi i Krujës përfshin një sipërfaqe prej 33543 ha , e cila shpërndahe në toka bujqësore , livadhe dhe kullota , pyje, troje dhe toka të paluejtshme. Ajo kufizohet me Durrësin , Tiranën , Matin dhe Kurbinin. Relievi i Krujës është i ndërthurur , kodrinor e malor , ku mbizotërojnë kodrat dhe malet. Në lindje ndodhen dy vargmalet kryesore vargmali Krujë-Dajt dhe Vargmali i Skëndërbeut.

7.2. Mjedis socio-ekonomik

7.2.1. Ekonomia

Kruja renditet ne qendrat me nje zhvillim te mire ekonomik, tregtare te vendit. Jo vetem qyteti I Krujes, por i gjithe rrethi ne teresi ka luajtur historikisht nje rol shume te rëndesishem ne zhvillimin ekonomik te krejt vendit. Ne kete zone jane te mundshme per t’u zhvilluar te gjitha aktivitetet ekonomike. Megjithate midis tyre vlen te veçohen sektore te tille si industria e cimentos, gëlqeres, inertëve e mobilerise, ekonomia bujqesore(pemtaria).

8. IDENTIFIKIMI I NDIKIMEVE MË TË RËNDËSISHME NË MJEDIS NGA ZBATIMI I PROJEKTIT

8.1. Metodika e ndjekur për vlerësimin e ndikimeve në mjedis

Në këtë seksion janë identifikuar ndikimet e mundshme që do të ketë në mjedis zbatimi i projektit të propozuar “Rikonstruksion I Rruges Kembesore Kruje - Sarisalltik”. Për identifikimin e ndikimeve të pritshme të projektit dhe pasojave në mjedisin fizik dhe social është zbatuar metodika dhe procedurat e mëposhtme:

- Njohja me projektin e propozuar në tërësi
- Inspektimi në terren i zonës së propozuar për zhvillimin e projektit dhe vlerësimi i mjedisit dhe vlerave natyrore të saj;
- Evidentimi i qendrave të banuara përgjatë zonës që mund të ndikohen si pasojë e ndërveprimit të projektit me mjedisin pritës.

Për një vlerësim sa më real të ndikimeve të pritshme në mjedis, ato janë identifikuar në dy faza që përkojnë me vetë fazat e projektit, si më poshtë:

- Ndikimet e mundshme negative në mjedis në fazën e ndërtimit të objektit
- Ndikimet e mundshme negative në mjedis gjatë fazës së operimit

Llojet e ndikimeve të mundshme në mjedis kategorizohen si:

- Ndikimet e drejtpërdrejta që vijnë nga aktivitetet pjesë përbërëse të aktivitetit;
- Ndikimet jo të drejtpërdrejta të cilat janë të dukshme dhe shkaktojnë efekte në një tjetër drejtim si p.sh. zvogëlimi i faktorëve lehtësues për komunitetin për shkak të ndryshimit;
- Ndikimet kumulative, të dukshme, të krijuara nga akumulimi i efekteve të dukshme në një zonë të veçantë, rishfaqja e efekteve të disa llojeve në zona të ndryshme, ose bashkëveprim të efekteve të ndryshme për shumë kohë ose nga kombinimi i efekteve të ardhura, si pasojë e bashkëveprimit me projekte të tjerë të mundshëm;
- Ndikimet negative dhe pozitive që rezultojnë direkt apo indirekt në cilësinë e mjedisit dhe komunitetit.

Si për çdo zhvillim ndertimor, do të ketë ndikime dhe efekte të përhershme ose ndikime mbetëse në karakterin e mjedisit të sapokrijuar në gjithë tërësinë e tij.

8.2. Matrica e ndikimeve të mundshme në mjedis nga zbatimi i projektit

Tabela 4: Matrica e ndikimeve gjatë fazës ndërtimore

Faza ndërtimore			
Nr.	Receptori Mjedisor	Operacioni dhe pasoja në mjedis	Ndikimi i mundshëm
1	Cilësia e ajrit	Gjenerim pluhuri për shkak të punimeve të ndërtimit.	Ndikim i ulët në cilësinë e ajrit, vetëm brenda zonës së ndërtimit, ndikim i përkohshëm.
2	Zhurme	Zhurme e gjeneruar nga punimet ndërtimore, makineritë e ndërtimit dhe lëvizja e tyre.	Rritje e nivelit të zhurmës brenda zonës së punimeve, veçanërisht pranë burimit të gjenerimit (makineritë). Ndikimi nuk do të jetë i ndjeshëm jashtë zonës. Ndikim i përkohshëm.
3	Cilësia e ujërave	Shpëlarje e sheshit të ndërtimit, rrjedhje aksidentale vajra/ karburante; mbetje inerte të pasistemuara. Shkarkime ujërash të ndotur nga kantieri.	Ndikim i përkohshëm, kontrollohet dhe shmangët me masat e duhura të menaxhimit.
4	Përdorimi i tokës/ Pejsazhi	Rikonstruksioni i rruges nuk do të ndryshojë koeficientin e përdorimit të tokës truall dhe pejsazhin.	Ndikim mbetës / afatgjatë në mjedis.

5	Toka	Gjenerim dhe lëvizje e mbetjeve të ngurta si rezultat i punimeve prishëse.	Për shkak të projektit, masat e mbetjeve inerte nga punimet e prishjeve përlogariten përafërsisht rreth 14047 m ³ dhe dhe 3321 m ³ shkemb i germuar. Ato do të menaxhohen referuar legjisllacionit aktual ne fuqi per menaxhimin e integruar te mbetjeve. Ndikimi është i përkohshëm, i ulët deri në mesatar.
6	Flora & Fauna	Zona ku do të zhvillohet projekti nuk pritet të ketë ndikim në florën dhe faunën, pasi është një zonë e urbanizuar dhe do të jetë një ndërhyrje rigjeneruese nuk do të priset asgjë në zone.	Ndikim i ulët në florë pasi sheshi i ndertimi eshte i zhveshur nga bimesia. Sipërfaqja do të risistemohet në përfundim të punimeve.
7	Mjedisi socio ekonomik	Mundësi të mira punësimi të përkohshëm. Rritje e nevojës për mallra dhe shërbime.	Ndikimi në aspektet sociale dhe ekonomike të zonës është mjaft pozitiv, duke ndikuar në rritjen e mundësive për punësim të qytetarëve.

Tabela 5: Matrica e ndikimeve gjatë fazës operacionale

Faza operacionale			
Nr.	Receptori Mjedisor	Operacioni dhe pasoja në mjedis	Ndikimi i mundshëm
1	Cilësia e ajrit	Emetim gazesh nga automjetet dhe pluhuri për shkak të qarkullimit të tyre.	Ndikim mesatar në cilësinë e ajrit. Ndikimi mund të shtrihet deri në një zonë rrethuese me rreze 200 m nga kufijtë e objekteve që do të preken nga zbatimi i projektit. Gjatë funksionimit të rruges, pritet të rritet numri i përdoruesve dhe vizitoreve në të.
2	Zhurme	Zhurme e gjeneruar nga lëvizjet e mjeteve (makinave, etj.).	Ndikimi do të jetë më i ndjeshëm në orare “pik” me më shumë lëvizje. Ndikimi nuk do të jetë i ndjeshëm jashtë objekteve. Gjatë funksionimit pritet të rritet numri i popullsisë dhe i vizitoreve në të.

3	Cilësia e ujërave	Rrjedhje aksidentale vajra / karburante nga avaritë e automjeteve. Shkarkime ujërash të ndotur nga shpëlarja e sheshit të ndërtimit të objektit.	Ndikim i ulët i cili mund të kontrollohet dhe shmangët me masat e duhura të menaxhimit. Gjatë fazës së funksionimit pritet të rritet numri i vizitorëve në të, dhe si rrjedhojë edhe i automjeteve.
4	Toka	Rrjedhje aksidentale të karburanteve dhe lubrifikantëve të tjerë.	Sheshet e qëndrimit të automjeteve do të jenë të shtruara dhe të pajisura me sistem drenazhimi, mundësia për depërtim në tokë pothuajse nuk ekziston.
5	Flora & Fauna	Shqetësim dhe largim i mundshëm i llojeve të faunës si rezultat i zhurmave dhe gazeve.	Ndikimi në faunë i ulët pasi zona karakterizohet nga zhvillime, të cilat e mbajnë larg atë.
6	Mjedisi socio ekonomik	Mundësi më të mira për eksplorimin e zonës dhe rritjen ekonomike të saj.	Ndikimi socio – ekonomik është përgjithësisht pozitiv.

8.3. Identifikimi i Ndikimeve të mundshme Negativ në Mjedis

8.3.1. Identifikimi i ndikimeve në fazën e ndërtimit

Identifikimi i ndikimeve të mundshme në tokë

“Rikonstruksion I Rruges Kembesore Kruje - Sarisalltik” ,Bashkia Krujë do të bëhet në një gjatesi prej 1910 m .

Identifikimi i ndikimeve të mundshme në ujërat sipërfaqësore

Prane zones ku do të zhvillohet projekti me funksion rruge, kalojne disa rrjedha ujore. Pavaresisht ketij fakti gjate fazes se ndertimit nuk do te kemi shkarkime ne toke dhe ujra sipërfaqësore pasi do te merren masat paraprake qe te mbahen brenda sheshit te ndertimit.

Për rikonstruksionin e rruges do të përdoren materiale që nuk dëmtojnë mjedisin. Për t’i paraprirë në çdo kohë ndotjes së ujërave sipërfaqësore nga shpëlarja e mbetjeve gjatë punimeve dhe ndërtimit, do të bëhet depozitim i sigurt i inerteve të ngurta, sipas një Plani menaxhimi, kjo referuar kontrates qe subjekti ndertues do lidhe me subjekt te licensuar per menaxhimin e mbetjeve inerte.

Identifikimi i ndikimeve të mundshme në ajër

Bazuar edhe në referencat ndërkombëtare për projekte të ngjashme vlerësohet se zhurmat teknologjike nga mjetet e rënda që punojnë për ndërtim e japin efektin e tyre akumulativ deri në një rreze prej 150 - 200 m, në varësi edhe të konfiguracionit natyror të terrenit i cili shërben si barrierë natyrale, etj. Zona e rikonstruksionit të rruges, ndodhet ne

Kruje, Bashkia Krujë. Në afërsi të saj gjenden gjithashtu, objekte përreth. Për rrjedhojë, pritët që ndikimi nga zhurmat të jetë i lartë. Nga ana tjetër, duke qenë i lidhur me operacionet ndërtimore, ky ndikim është i përkohshëm.

Njëkohësisht cilësia e ajrit mund të ndikohet nga çlirimi i gazeve të makinerive dhe gjenerimi i pluhurave për shkak të operacioneve të gjërimit. Të dyja këto ndikime janë të përkohshme dhe të lokalizuara brenda zonës së punimeve.

Ndikimet në biodiversitet

Rikonstruksioni i rruges do të realizohet në sipërfaqe të shfrytëzuar më parë, gjë që nuk do të ndryshojë koeficientin e shfrytëzimit të truallit. Megjithatë, ndikimi në bimësi dhe biodiversitet konsiderohet i ulët, për shkak të diversitetit të ulët të habitave që dominojnë sipërfaqet e ndërtimit. Llojet bimore janë të zakonshme dhe jo me status të rrezikuar, si në kontekstin lokal dhe rajonal.

Sa i takon faunës, zhurma, pluhuri dhe ndriçimi i shesheve mund të përbëjnë shqetësim dhe arsye që lloje të veçanta të largohen nga zona. Megjithatë, edhe ky ndikim vlerësohet i ulët sepse zona karakterizohet nga zhvillime urbane që gjithsesi e mbajnë faunën larg.

Ndikimet në përdorimin e tokës dhe pejsazh

Rikonstruksioni i rruges do të zhvillohet në sipërfaqe të shfrytëzuar, dhe si e tillë nuk do të ndryshojë mënyrën e përdorimit të tokës, por vetëm aspektet vizive të zonës për shkak të rikonstruksioneve që do të ndërmerren. Gjykuar nga zona e përzgjedhur ku do të zhvillohet projekti, mund të thuhet se do të integrohet në mënyrë të përshtatshme në peizazhin e saj.

Gjenerimi i mbetjeve inerte

Gjate kryerjes së punimeve nuk parashikohet të kemi mbetje të rrezikshme, por edhe nëq ka kontraktori duhet të marrë të gjithë masat për magazinimin e asgjësimit të tyre mbështetur në VKM nr 371 datë 11.06.2014

Mbetjet inerte do të menaxhohen në bashkëpunim me bashkinë Krujë, të cilat do të depozitohen në zonën e caktuar. Një pjesë e këtyre mbetjeve do të sistemohen në sheshin e ndërtimit pas përfundimit të punimeve.

Mbetjet e ngurta nga punimet e ndërtimit do të jenë kryesisht ato inerte të çakullit të cilat do të gjenerohen nga punimet prishëse.

Në bazë të VKM Nr. 99, datë 18.2.2005 “Për miratimin e katalogut shqiptar të klasifikimit të mbetjeve”, mbetjet e ngurta që do të prodhohen në këto zone do të jenë mbetje të tilla si: 17 02 03 plastike, 17 02 02 qelqi, 15 01 01 materiale letre e kartoni, 17 04 07 metale, 17 02 01 mbetje organike (paleta druri), 17 09 04 materiale inerte të prodhuara nga punimet si dhe mbetje që përshihen në kategorinë e KODIT 17 05 Dhera (duke përfshirë dhera të germuar nga toka të kontaminuara, gure dhe balta të tjera) dhe në kategorinë e tij:

- Kodi 17 05 04: Dhera dhe gure, te tjera nga ato te permendura ne 17 05 03;
- Kodi 17 05 08: Çakell, te tjera nga ato te permendura ne 17 05 07;
- Kodi 17 09 04: Mbetje te perziera nga ndertimi dhe te prishjeve;

Sasia e inerteve qe parashikohet te dale gjate punimeve eshte 1500 m³.

Një pjesë e kësaj sasive mund të përdoret në faza të mëvonëshme te projektit.

Depozitim i mbetjeve inerte të bëhet ne venddepozitim në baze te udhezimeve te Bashkise Krujë dhe ne perputhje me VKM Nr.575, date 24.06.2015 “Per miratimin e kerkesave per menaxhimin e mbetjeve inerte”. Transporti i mbetjeve inerte të bëhet me mjete teknologjike të pajisur me licensë të tipit III.2.B në bazë të ligjit Nr. 10463, date 22.09.2011, “Per menaxhimin e integruar te mbetjeve” dhe të shoqërohet me plotësimin e shtojcës 1 të VKM nr.229, datë 23.04.2014 “Për miratimin e rregullave për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe të dokumentit të transferimit të mbetjeve jo të rrezikshme”. Bashkia Kruje, në dokumentacionin e lëshimit të lejes për projektin e ndërtimit, riparimit, restaurimit apo shembjes, përcaktojnë se personi fizik ose juridik, të cilit i është dhënë leja për realizimin e projektit, duhet të provojë me dokumentacionin e nevojshëm përmbushjen e kërkesave të këtij vendimi brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga data e përfundimit të projektit të ndërtimit, riparimit, restaurimit apo prishjes së objektit, i cili krijon mbetje inerte. Brenda 30 (tridhjetë) ditëve nga data e përfundimit të zbatimit të projektit personi fizik ose juridik, të cilit i është dhënë leja për realizimin e projektit, paraqet pranë Agjencisë Kombëtare të Mjedisit kopje të dokumentacionit që provojnë përmbushjen e kërkesave të këtij vendimi. Subjekti fizik/juridik, kërkues i lejes për ndërtimin, riparimin, restaurimin apo shembjen e objektit, përpara marrjes së lejes së ndërtimit duhet të depozitojë një garanci financiare për llogari të NJQV-së, e cila nuk do të jetë më e vogël se 3% e vlerës së strukturës së objektit dhe përcaktohet me vendim të këshillit të NJQV-së. Garancia financiare i kthehet subjektit fizik/juridik pa interes nga NJQV-ja, e cila ka lëshuar lejen e ndërtimit, pasi të provojë se mbetjet inerte janë dorëzuar, sipas pikave 4, 5 dhe 6, të këtij vendimi, në lëndfillin ose në venddepozitim të përkohshëm të përcaktuar nga NJQV-ja.

Ndikimet në mjedisin socio-ekonomik

Banesat, si dhe godinat e tjera më të afërta me objektet gjenden në distancë minimale rreth 25-50 m prej saj. Megjithatë, zbatimi i projekteve pritet të ketë ndikime pozitive për qytetarët dhe banorët në afërsi, për të cilët do të krijohen mundësi të reja punësimi, qoftë gjatë fazës së punimeve për rigjenerimin e objekteve. Kjo gjë që do të ndikojë në rritjen e të ardhurave nga to.

8.3.2. Identifikimi i ndikimeve në fazën operacionale

- Ajri

Gjatë fazës operacionale, receptori mjedisor më i ndikuar pritet të jetë cilësia e ajrit. Si rezultat i lëvizjes së automjeteve brenda sipërfaqes në përdorim të objektit, pritet që të çlirohen gazet e djegies si SO₂, NO_x, lënda e grimtuar PM₁₀, monoksid karboni, benzene, etj. Vendet ku këto

emetime do të jenë më të përqëndruara janë vendqëndrimet e automjeteve (ku bëhet edhe ndezja dhe fikja e tyre) dhe parkimet.

Gjatë fazës operacionale duhet llogaritur sasia e shkarkimit akumulativ në ajër pasi të verifikohet edhe sasia e squfurit në karburantin diesel të këtyre automjeteve. Gjithsesi, mirëmbajtja dhe kontrolli periodik i mjeteve (konform rregullave dhe standarteve) do të limitonte këto emetime brenda normave të tyre teknologjike. Nga ana tjetër, në afërsi të zonës nuk ka zhvillime industriale me ndikime të konsiderueshme në ajër, dhe kjo përjashton efektet kumulative. Për rrjedhojë pritet që ndikimi të jetë i ulët.

Përmbajtja e lejuar (Normat) e ndotësve kryesore të ajrit urban në $\mu\text{g}/\text{m}^3$ janë:

Tabela 6: Përmbajtja e lejuar (Normat) e ndotësve kryesore të ajrit urban

Parametri	Vlera kufi
PM 10	70
PM2.5	20
CO	10000
SO ₂	20
NO _x	40

- Gjenerimi i mbetjeve

Gjatë funksionimit të objektit me destinacion rruge, do të gjenerohen mbetje të ngurta të cilat do të jenë mbetje urbane nga aktiviteti njerëzor. Menaxhimi i këtyre mbetjeve do të kryhet mbi bazën e planit përkatës të menaxhimit, i cili do të hartohet sipas kërkesave të legjislacionit në fuqi.

8.3.3. Ndikimet në mjedisin social

Objekti do të ofrojë standarte bashkëkohore jetese duke shmangur kaosin dhe informalitetin e theksuar që ka sot ky sektor. Ndërtimi i tij me teknologji bashkëkohore dhe standarte të reja ndërtimi do t’u ofrojë qytetarëve vende të përshtatshme banimi, si dhe do hapen vende të reja punës, gjatë ndërtimit të tij.

9. MASAT PËR PARANDALIMIN DHE ZBUTJEN E NDIKIMEVE

9.1. Parimet e Menaxhimit të Mjedisit dhe Masave Zbutëse

Për mënjanimin dhe zbutjen e ndikimeve negative në mjedis të identifikuar në seksionin paraardhës, kompania zbatuese e projektit dhe njëkohësisht operatore e ndërtimit të objektit do të hartojë dhe do të zbatojë me përpikmëri një Plan të Menaxhimit të Mjedisit me masa konkrete, i cili ka për qëllim parandalimin ose minimizimin e ndotjes dhe dëmtimit të mjedisit, si dhe shëndetin e sigurinë në punë.

Plani i Menaxhimit të Mjedisit synon respektimin e standardeve mjedisore gjatë kryerjes së aktiviteteve ndërtuese dhe operacionale të objektit, në mënyrë të sigurt dhe efektive me qëllim final mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetit. Konkretisht, ai fokusohet në ndikimet e identifikuar në mjedis në fazat e ndërtimit dhe të shfrytëzimit, si dhe masat përkatëse mënjuese ose

minimizuese. Plani mbështetet në parime të zbatueshme dhe praktika të njohura dhe pranuar për mbrojtjen e mjedisit në projekte të ngjashme.

9.2. Masat e nevojshme për zbutjen e ndikimeve

Masat kryesore të propozuara në Planin e Menaxhimit të Mjedisit duhet të adresojnë zgjidhjet më optimale për minimizimin e ndikimeve të identifikuara negative në mjedis. Këto masa duhet të synojnë:

- Kontrollin dhe mbajtjen e ndikimeve brenda zonës së punimeve
- Shmangien e efekteve negative në shëndet dhe mjedis.

Zbatimi me korrektësi i këtyre masave do të bëhet i mundur nga përdorimi i teknikave të mëposhtme:

- Prishja e objekteve bazuar në një menaxhim të mirë dhe të organizuar të largimit të mbetjeve
- Rrethimi dhe Piketimi i saktë i sipërfaqes ndërtimore brenda sheshit
- Plan - organizimi i kantierit në mënyrë që të mos impaktohen sipërfaqet jashtë ndërhyrjes;
- Kontrolli i mbetjeve të përziera të gjeneruara gjatë punimeve prishëse;
- Hapja e kanaleve të nevojshëm perimetral për kullimin drejtimin e ujrave të shiut, me qëllim shmangien e ndotjes në ujëra;
- Kontrolli i pluhurave nëpërmjet lagës së zonës dhe mbulimit të automjeteve gjatë transportit (në fazën ndërtimore);
- Kontrolli teknik i automjeteve për të parandaluar rrjedhjet e karburantit dhe çlirimet tej normave të gazeve.

fazën ndërtimore

Tabela 7: Matrica e masave zbutëse në fazën ndërtimore

Faza ndërtimore				
Nr.	Receptori Mjedisor	Operacioni dhe pasoja në mjedis	Ndikimi i mundshëm	Masat e propozuara
1	Cilësia e ajrit	Gjenerim pluhuri për shkak të operacioneve të përgatitjes së sheshit dhe aktiviteteve të punimeve të tjera ndërtimore.	Ndikim i ulët në cilësinë e ajrit, vetëm brenda zonës së ndërtimit, ndikim i përkohshëm.	<p>Mbulimi i mjeteve të transportit të inerteve;</p> <p>Kufizimi i shpejtësisë gjatë aksesit në hyrje dhe dalje të rrugës deri në 30 km/h;</p> <p>Përdorimi i karburantit sipas standarteve të cilësisë nga operatore të licensuar;</p> <p>Mbulimi i materialeve inerte në sheshin e punimeve të ndërtimit të objektit;</p> <p>Spërkatja me ujë e sheshit të kantierit gjatë stinës së thatë;</p> <p>Pastrimi i mjeteve të transportit përpara daljes nga kantieri;</p> <p>Certifikimi i gjendjes teknike të mjeteve nga SGS Albania.</p>
2	Zhurmë	Zhurmë e gjeneruar nga operacionet ndërtimore, makineritë e ndërtimit dhe lëvizja e tyre.	Rritje e nivelit të zhurmës brenda zonës së punimeve, veçanërisht pranë burimit të gjenerimit (makineritë). Ndikimi nuk do të jetë i ndjeshëm jashtë zonës së ndërtimit. Ndikim i përkohshëm.	<p>Certifikimi i gjendjes teknike të mjeteve nga SGS Albania;</p> <p>Zbatimi i orarit të punimit të mjeteve të punës dhe shangjia e punimeve në orare të papërshtatshme për banorët.</p>

“RIJETËZIMI I KALLDRËMIT MESJETAR KRUIË-SARISALLTIK, BASHKIA KRUIË.”

3	Cilësia e ujërave	Shpëlarje e shesheve të ndërtimit, rrjedhje aksidentale vajra/ karburante; mbetje inerte të pasistemuara. Shkarkime ujërash të ndotur nga kantjeri/kampi.	Ndikim i përkohshëm, kontrollohet dhe shmangët me masat e duhura të menaxhimit.	Mbulimi i materialeve që shpëlahen e merren nga rrjedha ujore; Vendosja e kontenerëve të mbyllur për depozitimin e mbetjeve organike dhe lëngshme; Ndalimi i hedhjes së mbetjeve inerte në vende të pamiratuara dhe brigjet e trupave ujore.
4	Përdorimi i tokës / Pejshazi	Rikonstruksioni i rruges nuk do të ndryshojë destinacionin e përdorimit të tokës dhe pejshazin.	Ndikim mbetës / afatgjatë në mjedis.	Sitemimi i sheshit të ndërtimit pas përfundimit të projektit.
5	Toka	Gjenerim i mbetjeve inerte pas punimeve prishëse.	Për shkak të objekteve egzistues brenda sheshit do të gjenerohen masa të mbetjeve të ngurta, por ndikimi është i përkohshëm, i ulët deri në mesatar. Pjesa e pa-ripërdorur do të menaxhohet referuar legjisllacionit në fuqi	Sistemimi i materialeve inerte të gjeneruara prej punimeve prishëse të objekteve dhe depozitimin në Landfill.
6	Flora & Fauna	Si pasojë e përgatitjes së shesheve do të pritët dhe hiqet bimësia që është pjesë e vegjetacionit të ulët në sipërfaqen e truallit të ndërtimit të kobjektit me destinacion banimi. Shqetësim dhe largim i mundshëm i llojeve të faunës si rezultat i punimeve ndërtimore.	Ndikim i ulët në florë sheshi i ndërtimit është i zhveshur nga bimësia. Ndikimi në faunë i ulët pasi zona karakterizohet nga zhvillimet, të cilat e mbajnë larg atë.	Krijimi i zonës / sipërfaqeve me gjelbërim si korridore natyrale.

“RIJETËZIMI I KALLDRËMIT MESJETAR KRUIË-SARISALLTIK, BASHKIA KRUIË.”

7	Mjedisi socio ekonomik	Mundësi të mira punësimi të përkohshëm. Rritje e nevojës për mallra dhe shërbime.	Ndikimi në aspektet sociale dhe ekonomike të zonës është përgjithësisht pozitiv.	Punësim i komunitetit të kualifikuar të zonës ul nevojën për udhëtim dhe redukton ndotjen në ajër nga udhëtimi i tyre me mjete private;
9	Prodhimi i mbetjeve	Mbetje inerte dhe ambalazhe	Ndotje e tokës.	Të menaxhohen mirë grumbullimi dhe levizja e mbetjeve urbane brenda në objekt. Të përcaktohet përgjegjësi për menaxhimin e mbetjeve në kantier; Të përcaktohet mënyra e transportit dhe depozitimit të materialeve të gërmuara.

9.4. Masat zbutëse në fazën operacionale

Tabela 8: Matrica me masat zbutëse gjatë fazes së operimit
Faza operacionale

Nr.	Receptori Mjedisor	Operacioni dhe pasoja në mjedis	Ndikimi i mundshëm	Masat e propozuara
1	Cilësia e ajrit	Emetim gazesh nga automjetet dhe pluhuri për shkak të qarkullimit të tyre.	Ndikim mesatar në cilësinë e ajrit. Ndikimi mund të shtrihet deri në një zonë rrethuese me rreze 200 m nga kufijtë e objektit.	Do të hartohet Plani Menaxhimit Mjedisor të veprimtarisë në bazë të standarteve dhe lejeve përkatëse.
2	Zhurme	Zhurme e gjeneruar nga lëvizjet e mjeteve (automjeteve, etj.).	Ndikimi do të jetë më i ndjeshëm në orare “pik” me më shumë lëvizje. Ndikimi nuk do të jetë i ndjeshëm jashtë objektit.	

“RIJETËZIMI I KALLDRËMIT MESJETAR KRUIË-SARISALLTIK, BASHKIA KRUIË.”

3	Cilësia e ujërave	Rrjedhje aksidentale vajra/ karburante nga avaritë e automjeteve. Shkarkime ujërash të ndotur nga shpëlarja e sheshit të ndërtimit.	Ndikim i ulët i cili mund të kontrollohet dhe shmanget me masat e duhura të menaxhimit.	PMM do të përfshijë masa, përgjegjësi dhe afate kohore për çdo operator dhe aktivitet. PMM do të ketë dhe program të posatshtëm monitorimi për eficientë e zbatimit të tij.
4	Toka	Rrjedhje aksidentale të karburanteve dhe lubrifikantëve të tjerë.	Sheshet e qëndrimit të automjeteve do të jenë të shtruara dhe mundësia për depërtim në tokë pothuajse nuk ekziston.	
5	Flora & Fauna	Shqetësim dhe largim i mundshëm i llojeve të faunës si rezultat i zhurmave dhe gazeve.	Ndikimi në faunë i ulët pasi zona karakterizohet nga zhvillime të cilat e mbajnë larg atë.	
6	Mjedisi socio-ekonomik	Mundësi të mira punësimi. Mundësi më të mira për eksplorimin e zonës dhe rritjen ekonomike të saj.	Ndikimi në aspektet sociale dhe ekonomike të zonës është përgjithësisht pozitiv.	

10. PROGRAMI MONITORIMIT

10.1. Skema e monitorimit të treguesve mjedisor.

Pjesë e Raportit të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis është edhe Plani i Monitorimit Mjedisor (PMM). Monitorimi do të fokusohet në mbledhjen e të dhënave për të verifikuar parashikimet e ndikimeve dhe efektshmërinë e masave zbutëse të planifikuara.

PMM përcakton gjithashtu mënyrat si do të kryhet monitorimi i ndikimeve mjedisore dhe zbatimi i masave zbutëse gjatë fazës së punimeve. Vëmendja kryesore do të drejtohet në rishikimin e të gjithë propozimeve për punime të reja me ndikim potencial në mjedis për të siguruar zbatimin e tyre në përputhje me normat mbi mbrojtjen e mjedisit.

Monitorimi mjedisor, i cili do të realizohet nga një staf i specializuar, konsiston në:

- *Mbikëqyrje afatgjatë* të cilësisë së përgjithshme mjedisore, të kryer në një periudhë afatgjatë dhe mbi një zonë më të madhe se zona e projektit për të vlerësuar efektet që ndodhin edhe pas përfundimit të projektit.
- *Mbikëqyrje specifike të vendit*, afatmesme, të kryer së pari për të parë nëse parashikimi i vlerësimit të ndikimit mjedisor të projektit është i saktë apo jo (pamje ajrore nga lart, depozitim/erozion në vendet e paracaktuara, sedimentet e mbetura pezull në kolonën e ujit, cilësia e ujit për larje);
- *Mbikëqyrje të përputhshmërisë operationale afatshkurtër* të treguesve të proceseve të zgjedhura operationale që do të përdoren çdo ditë gjatë ekzekutimit të punimeve, të tilla si turbullimi gjatë operationeve të thellimit, dhe prodhim pluhuri e zhurme.

10.2. Mbikëqyrja do të zbatohet sipas një plani të detajuar veprimtarish.

Sipas fazave të projektit duhet të hartohet një program monitorimi me indikatorët përkatës që të tregojnë për presionin që po ushtrojnë në mjedis aktivitetet e zbatimit të projektit. Në fazën e ndërtimit duhet t’i kushtohet rëndësi vrojtimit të ndikimeve të parashikuara mjedisore të projektit, si dhe atyre të paparashikuara me qëllim që të adaptohen masa të menjëhershme zbutëse ndaj pasojave të tyre.

Tabela 9: Parametrat qe do te monitorohen gjatë fazes së ndërtimit

Faza ndërtimore			
1	Aksidentet teknike me pasoja në mjedis, rrjedhje karburantesh, etj.	Sipas rastit/ dokumentim	Zbatuesi i projektit
2	Dokumentimi i ndotjeve aksidentale në trupa ujorë.	Sipas rastit/ dokumentim	Zbatuesi i projektit
3	Sasia e mbetjeve inerte që do të gjenerohen nga punimet prishëse	Gjatë fazës punimeve prishëse per rikonstruksionin e objekteve	Zbatuesi i projektit
4	Pluhuri dhe zhurmat gjatë procesit të ndërtimit.	Vrojtim dhe matje të zhurmave gjatë fazës ndërtimore të objektit/ dokumentim	Zbatuesi i projektit
5	Punimet për krijimin e hapësirave të gjelbërta (llojet dhe numri i pemëve sipas planifikimeve në projektin teknik)	Në fazën përkatëse / dokumentim	Zbatuesi i projektit

11.KONKLUZIONE

11.1. Ndikimet e mundshme negative në mjedis

Nga analiza e ndikimeve të mundshme negative në mjedis të projektit sipas fazave të zbatimit të tij, por edhe nga plani i masave zbutëse, del qartë se nuk ka ndikime me karakter të pakthyeshem.

Në analizë përfundimtare, projektet e propozuara janë në përputhje të plotë me planet e zhvillimit të zonës. Rikonstruksioni i rruges, do të realizohet në sipërfaqe të shfrytëzuar më parë, duke mos ndryshuar koeficientin e shfrytëzimit të truallit, kjo nuk do të ndikojë në florë dhe faunë. Kjo, pasi në këtë zonë nuk ka lloje të kërcënuara apo me status të veçantë të ruajtjes në kontekstin lokal dhe kombëtar.

Ndikime të tjera janë emetimet e pluhurave, gazeve apo zhurmave gjatë fazës së ndërtimit. Këto emetime kanë aftësi vepruese të limituar në kohë. Gjithsesi, ndonëse këto janë ndikime të përkohëshme dhe të një shkallë më të ulët, zbatuesi i projekteve është i detyruar të zbatojë planin e masave zbutëse për to.

11.2. Përparësitë e projektit

Projekti është në përputhje me planin e zhvillimit Urban dhe PDV së miratuar nga Bashkia Krujë, që është dhe pjesë integrale e Planit të Përgjithshëm Kombëtar dhe që synon të nxisë përdorimin dhe zhillimin e qëndrueshëm të zonës në vlerësim.

- Sheshi ben pjese ne zonen e identifikuar si zonë me perspektiv për zhvillim dhe do te rizhvillohet per destinacion banim dhe sherbim
- Gjatë projektimit të rruges janë konsideruar materialet dhe punime miqësore me mjedisin;
- Objekti nuk ndryshon destinacion sipas PPV dhe PDV
- Në projekte parashikohen masa shtesë për sigurinë;
- Projekti vetë është i konceptuar në harmoni dhe në një linjë me tipologjinë e zones përreth.

SHOQERIA “ERALD-G” shpk

Perfaqesuesi i Grupit te punes te Hartimit te Raportit te VNM-se

Ekspert i Vleresimit te Ndikimit ne Mjedis Vendim Nr.122 , nr.5238 Prot., dhe Nr. identifikues
577 dt.23.06.2017

Ing. Gezim ISLAMI